

HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES

Inleiding:

Enige opmerkingen bij de vertaling van het evangelie naar Johannes in de achterhoekse streektaal.

Als werkgroep hebben wij ervoor gekozen om zo dicht mogelijk bij de Griekse grondtekst te blijven. Naast de Griekse grondtekst hebben wij gebruik gemaakt van diverse vertalingen, te weten: Dat Nieuw Testament in het Plat Düüts, Biebel in de Twentse sproake, DE Naardense Bijbel en de Biebel in 't Grunnings, de Statenvertaling en de NBV.

Onze **werkwijze** was als volgt:

Een werkvertaling in het Aaltens dialect werd door Jan Leijenhorst aan de vertaalgroep voorgelegd. In de groep werd deze tekst vers voor vers besproken. In goed overleg kwamen we, werkend vanuit de grondtekst en met vergelijking van de verschillende vertalingen en soms na veel discussie, tot de uiteindelijke vertaling. Wat de schrijfwijze betreft hebben we ons gehouden aan de spellingsregels van de SONT-spelling.

De **versindeling van de hoofdstukken** hebben we aangehouden, zoals die in de NBV-vertaling is gebruikt. Wel hebben we bewust de opschriften boven de perikopen weggelaten omdat deze de lezer bij het lezen zouden kunnen beïnvloeden.

De meest ingrijpende keuze die we gemaakt hebben is om het Griekse woord 'joudaioi' niet te vertalen met Jödden, maar consequent met Judeeërs. Dit omdat het woord 'joudaioi' door Johannes op verschillende, contrasterende, manieren gebruikt wordt.

Op sommige plaatsen wordt 'joudaioi' het Joodse volk als natie bedoeld. Op andere plaatsen duidt het woord specifiek op de mensen, behorende tot de stam van Juda. Weer andere plaatsen wordt het woord gebruikt voor de (religieuze) tegenstanders van Jezus.

De lezer zal zelf vanuit de context moeten vaststellen, welke betekenis er in het betreffende vers aan het woord 'joudaioi' (Judeeërs) moet worden gegeven.

De werkgroep:

Gerhard van Dunnewold

Henk klein Gebbink

Netty Hengeveld

Hans Hinkamp

Henk Lettink

Jan Leijenhorst

Dirk Nusselder

Marian Storteler

Eveline Struijk

Gerrie Zimmelink

1:1 Van anvang an was het spraeken. Het spraeken was van God, jao 't was God zelf.

2 Van anvang an was het van God.

3 Alles is daordeur eworden, zonder dat is der niks eworden, van wat eworden is.

4 Daordeur was der laeven en het laeven was 't lecht van de leu.

5 En 't lecht schient in 't duuster en het duuster hef der niks met anvangen können.

6 Daor was der ene, deur God estuurd, en zienen name was Johannes.

7 Dén kwam as getuge, um van 't lecht te getugen, zodat iederene deur um zol geleuven.

8 Neet hee was 't lecht, maor hee was der um van 't lecht te getugen.

9 Het was het richtige lecht, dat in de welt kwam en töt lecht is veur iederene.

10 Het was in de welt, het hef de welt emaaft, maor 't worden deur de welt neet onderkend.

11 Hee kwam bi'j ziene leu, maor ze wollen um neet kennen.

12 Alle leu dee-t um wal kennen wollen, hef hee de kracht egovven um kinder van God te waen. Zee dee vertrouwt op zienen name.

13 Dee bunt neet geboren uit vleis en blood, neet uut lichamelijk verlangen, neet uut de wille van ne man, maor uut God.

14 En het spraeken van God hef de gedäönte van 'n mense an enommen. Hee hef onder ons zien huuskommen ehad, wi'j hebt ziene glorie ezene, dee-t eigen is an den enigen zönne van den Vader, vol van genade en waarheid.

15 Johannes getugen van um ton hee reep: "Dén man daor was 't, van wee ik zei dat wel nao mi'j kump der al veur mi'j was, want hee geet mi'j veur."

16 Uut zienen ovvervlood hebt wi'j genade op genade ekreggen.

17 De wet is wal deur Mozes egovven, maor de genade en de waarheid bunt deur Jezus Christus ekommen.

18 Gin mense hef ooit God ezene, God zienen enigen zönne, dén um nao an 't harte lig, hef laoten zeen wee God is.

19 En dit is wat Johannes der van zei, ton de Judeeërs uut Jeruzalem priesters en Levieten naor um hen sturen met de vraoge: "I'j daor, wee bu-'j?"

20 Hee verklaoren en kwam d'r recht veur uut en draeien d'r gaar neet ummehen: "Christus bun ik neet."

21 En ze vrogen um: "Wat bun i'j dan? Bun i-j Elia?" En Hee zei: "Dén bun ik neet." "Bun i-j dan de profheet?" En hee antwoordden: "Nae."

22 "Wee bun i'j dan wal?" vrogen ze, "want wi'j mot jo 'n antwoord hebben veur wee ons estuurd hebt. Wat zeg i'j van owzelf?"

23 Hee zei: "Ik bun de stemme van ene, dén in de weuste röp: 'Maak den weg van den Heer terechte.' Zoas den profheet Jesaja dat ezegd hef."

24 Afgezanten uut de Farizeeën wollen van um wetten:

25 "Waorumme deup i'j, as i'j den gezalfde neet bunt, of Elia neet, of den profheet?"

26 Johannes antwoorden: "Ik deupe met water, maor tussen owleu in steet hee, dén i'j neet kent,

27 Hee, dén nao mi'j kump.
Ik bun het jo neet waerd um de reme van ziene sandalen lös te maken."

28 Dit gebeuren in Bethanië an de andere kante van den Jordaan, waor-t Johannes an 't deupen was.

29 Den volgenden dag zoog hee Jezus op um to kommen en zei: "Kiek, God zien lam, dat nömp het schuldig waen van de welt op zich.

30 Dén is het, waarvan ik zei: 'Nao mi'j kump der ene, dén der aerder was as ik, want hee geet mi'j veur.'

31 Wee of hee was, wist ik ok neet, maor daorumme bun ik ekommen um te deupen met water. Zo is hee aan Israël bekend emaaft."

32 Ok getugen Johannes: "Ik hebbe zelf ezene, dat den Geest as ne doeve uut den hemel dale kwam en op um bleef zitten.

33 Ik kennen um neet, maor dén mi'j estuurd hef um met water te deupen, dén zei mi'j: 'As i'j zeet, dat den Geest op ene dale kump en blif zitten, dan is dén het, dén deupt met den heiligen Geest.'

34 En ik hebbe het zelf ezene en der van getuugd, dat hee God zienen zönne is."

35 Den volgenden dag ston Johannes daor waer, met twee van ziene laerlingen.

36 Ton hee Jezus, dén daorlangs kwam, gewaar worden, zei hee: "Kiek, God zien lam."

37 De twee laerlingen heuren, wat hee zei en zee gingen met Jezus met.

38 Ton Jezus zich ummedraeien en zoog dat ze achter um ankwammen, vroeg hee: "Wat zeuk i'j?" Ze zeiden teggen um: "Rabbi (dat 'laeraar' betekent), waar heb i'j ow onderkommen?"

39 Jezus zei eur: "Kom met, dan kö-j 't zeen." Daorop gingen ze met um met en zogen, waar of hee zien onderkommen had en ze blevven dén dag bi'j um. Het was rond het tiende uur.

40 Ene van de twee, dee eheurd hadden wat Johannes had ezegd en Jezus evoldg waren, was Andreas, den breur van Simon Petrus.

41 Hee zocht gelieke zien breur Simon op en zei um: "Wi'j hebt den Messias evonden (dat vertaald 'den gezalfden' betekent)."

42 Hee nam um met naor Jezus hen.

Jezus kek um an en zei: "I'j bunt Simon, Johannes zienen zönne, maor i'j zölt Kefas heten, dat betekent Petrus (rots)."

43 Den volgenden dag wol hee weggaon naor Galilea hen. Hee trof Filippus en Jezus zei um: "Gaot met mi'j met."

44 Filippus kwam uut Bethsaïda, uut de stad van Andreas en Petrus.

45 Fillippus kwam Nathanaël teggen en zei um: "Dén, ovver wee Mozes in de wet en ok de profeten eschrevven hebt, dén hebbe wi'j evonnen, Jezus den zönne van Jozef, uut Nazareth."

46 "Uut Nazareth?" zei Nathanaël, "Kan daor iets goods vandan kommen?" "Kom en kiek", zei Filippus.

47 Jezus zag Nathanaël op zich to kommen en zei ovver um: "Kiek, waarachtig ne Israëliet, waar gin kwaod in zit."

48 "Waar ken I'j mi'j van?" vroeg Nathanaël. Jezus antwoorden: "Veur at Filippus ow reep, ton i'j nog onder den viegenboom zatten, ton ha-k ow al ezene."

49 "Rabbi, I'j bunt God zienen zönne, I'j bunt den koning van Israël", zei Nathanaël.

50 Jezus antwoorden um: "Geleuf i'j dat, umdat ik zei dat ik ow onder den viegenboom zitten zoog? I'j zölt nog grotere dinge zeen."

51 "En waarachtig", zei hee nog, "I'j zölt den hemel lös zeen staon en God ziene engelen umhoge van en dale op den zönne van de mensen zeen kommen."

2:1 Op den darden dag worden der in Kana brulfte ehollen en Jezus zien moder was daor bi'j.

2 Jezus en ziene laerlingen waren ok veur de brulfte eneugd.

3 En ton den wien betuun worden, zei Jezus zien moder teggen um: "Ze bunt deur den wien hen."

4 Jezus zei eur: "Mense, wat geet dat mi'j en ow an? De tied is veur mi'j nog neet ekommen."

5 Zien moder zei teggen de bedeners: "Wat hee ow ok zeg, doot dat."

6 Der stonnen daor zes stenen waterkruken veur 't wassen, zoas de Judeeërs naor eur geleuf gewend bunt. Ieders met een inhold van twee of drie metreten.

7 Jezus zei eur: "Do dee kruken vol met water." En ze deden de kruken töt bovven an to vol.

8 En hee zei eur: "Scheep der wat uut en breng dat naor den ceremoniemeester".
Dat deden ze.

9 Ton den ceremoniemeester preuven van het water, dat wien eworden was - hee wist gaar neet waar dat vandan kwam, maor de bedeners dee-t water eschept hadden wisten dat wal - reep den ceremoniemeester den brudegom.

10 Hee zei teggen um: "Iedereene zet jo aerst den besten wien veur en at ze an eschotten bunt, pas den minderen wien. Maor i'j, i'j hebt den besten wien veur no bewaard."

11 Zo begon Jezus in Kana in Galilea tekenen te doen. En hee leet ziene glorie zeen. En ziene laerlingen geleuven in um.

12 Daornao ging hee naor Kafarnaüm hen, met zien moder, ziene breurs en ziene laerlingen en ze bleven daar maor een dag of wat.

13 Het Paosfeest van de Judeeërs kwam der an en Jezus trok op naor Jeruzalem.

14 Daar trof hee in den tempel kooplu an, dee-t beeste, schäöpe en doeven verkochten en der zatten ok leu, dee-t geld wisselen.

15 Van touw maken hee zich ne zwöppe en joog ze allemaole den tempel uut, ok de schäöpe en de beeste. Het geld van de wisselaars flaeren hee veur de grond en de taofels kieperen hee umme.

16 En teggen de leu, dee-t doeven verkochten, zei hee: "Der uut met 't spul. Maak gin markt van het huus van mien vader."

17 Ton heugen ziene laerlingen zich, dat der eschreven steet: Den inzet veur ow huus zal mienen ondergang worden.

18 Daarop antwoorden de Judeeërs um en zeiden: "Wat veur teken laot i'j ons zeen met wa-j doot?"

19 Jezus antwoorden: "Braek dizzen tempel af en in drie dage zal ik um waer opbouwen."

20 En de Judeeërs zeiden daarop: "Vaertig jaor en nog ens zes jaor is der an dizzen tempel ebouwd, en i'j wollen um in drie dage waer opbouwen?"

21 Maor hee had het ovver den tempel van zien lichaam.

22 Ton hee uut de doden op ewekt was, heugen ziene laerlingen zich, dat hee dit ezegd had. En zee geleuven de Schrift en 't woord, dat Jezus esprokken had.

23 In de tied, dat hee met het Paosfeest in Jeruzalem was, kreggen der völle vertrouwen in zienen name, want ze zogen um tekens doen.

24 Maor Jezus vertrouwen zichzelf neet an eur to, want hee kennen eur allemaole.

25 Ginene hoven um wat ovver mensen te vertellen, want hee wist wat der in mensen ummegeet.

3:1 No was der ne man, ne Farizeeër, dén Nicodemus heten, ne övversten van de Judeeërs.

2 Dén kwam 's nachts bi'j um en zei um: "Rabbi, wi'j wet dat I'j ne leraar bunt dén van God ekommen is.
Gin mense kan d'r jo de tekens doen, dee I'j doot, as God neet met um is."

3 Jezus antwoorden: "Waarachtig, ik zeg ow, as ene neet van God uut gebaoren wordt, kan hee God zien riek neet zeen."

4 Nicodemus zei teggen um: 'Ho kan d'r ene no gebaoren worden, dén old is? Hee kan toch neet weer terugge den boek van zien moder anin gaon en gebaoren worden?"

5 Jezus antwoorden: "Waarachtig, ik zeg ow, as ene neet gebaoren wordt uut water en geest, kan hee God zien riek neet anin gaon.

6 Wat uut vleis en blood gebaoren is, is vleis en blood en wat gebaoren is uut den geest, is geest.

7 Kiek der neet van op as ik teggen ow zegge; i'j mot vanni'js van God uut geboren worden.

8 Den wind waeit waorhen hee wil, i'j heurt het geluud, maor i'j wet neet waor-t
hee vandan kump en ok neet waor-t hee hen geet. Zo is elkenene, dén uut den
geest geboren is.'

9 Nicodemus zei: "Ho kan dat dan?"

10 Jezus antwoorden um: "I'j bunt ne laeraar van Israël en i'j wet dit neet?

11 Waarachtig, ik zeg ow, wi'j praot ovver wat wi'j wet, en wi'j getuugt van wat
wi'j ezene hebt en i'j nemt ons getugenis neet an.

12 As i'jleu, wat ik over dinge van disse welt ezegd hebbe, neet geleuft, ho zöl i'j
mi'j dan geleuven, as ik het hebbe ovver de dinge van den hemel?

13 Gin mense is der op evaren naor den hemel, as hee, dén uut den hemel dale
ekommen is: den Mensenzönne.

14 Zo as Mozes de slange in de weuste umhoge heel, zo mot den Mensenzönne
umhoge ehollen worden,

15 zodat iederene, dén in um geleuft, eeuwig laeven hef.

16 Want zo gaerne mog God de welt lieden, dat hee zienen enigen zönne
egovvene hef, zodat elkenene, dén in um geleuft, neet verlaoren gaon zol, maor
eeuwig laeven hef.

17 Want God hef zienen zönne neet in de welt estuurd um de welt te richten, maor
dat de welt deur um ered worden zol.

18 Dén in um geleuft, wordt neet ericht, maor dén neet geleuft, dén is al ericht,
umdat hee neet geleuft hef in den name van God zienen enigen zönne.

19 En dit is het aordeel: 't Lecht is in de welt ekommen en de leu hadden maer op
met het duuster as met het lecht, want wat ze deden, deugen van gin kante.

20 Dén slechte dinge dut, hef een haekel an 't lecht en blif bi'j het lecht weg, want
dan komt ziene praktijken jo an 't lecht.

21 Maor dén de waarheid dut, zöch het lecht op, zodat uut ziene warken blik, dat
ze in de geest van God edaone bunt.

22 Daornao ging Jezus met ziene laerlingen naor 't land van Judea hen en hee
bleef daor een zet en deupen daor.

23 Ok Johannes was an 't deupen, in Aenon kort bi'j Salim, umdat daor völle water
was en de leu kwammen daor en worden edeupt.

24 Want ton was Johannes nog neet vaste ezet.

25 De laerlingen van Johannes kwammen an 't disselen met ne Judeër ovver 't zich
wassen naor eure wet (ovver 't reinigingsgebod).

26 Ze gingen naor Johannes hen en zeiden: "Rabbi, Hee, dén daor bi'j ow was an
de gunne kante van den Jordaan, van wee i'j getuugd hebt, zee: dén deupt en
allemaole gaot ze naor um hen."

27 Johannes antwoorden: "Een mense kan niks annemmen as um dat neet vanuut
den hemel egovven is.

28 I'j bunt miene getugen, dat ik ezegd hebbe: 'Ik bun den Christus neet, maor ik
bun veur um uut estuurd, veur um uut.'

29 Dén de broed hef, is den brudegom. Maor de brudegom zienen kammeraod,
dén naost um steet en luustert, is bli'j at hee de stemme van de brudegom
heurt. Daorumme bun ik dan no onmundig bli'j.

30 Hee mot wassen, maor ik mot minder worden.'

31 Dén van bovven kump, steet bovven alle leu.
Dén van disse aerde is, heurt bi'j de aerde en sprök in de spraoke van de aerde.
Dén uut den hemel kump, steet bovven alle leu.

32 Dén getuugt van wat hee ezene en eheurd hef, maor gin mense dut wat op
ziene waorde uut.

33 Dén, wat hee getuugt, annömp, onderschrif daormet, dat i'j van God opan könt.

34 Dén deur God estuurd is, sprök de waorde van God, want Hee göf zienen geest
neet zonder maote.

35 Den vader hef wille an zienen zönne en hef um alles in hande egovven.

36 Dén den zönne vertrouwt, hef 't eeuwigen laeven, dén neet naor den zönne luustert, zal dat laeven neet zeen, maor God blif gramstörig op um.

4:1 Ton Jezus no vernam, dat de Farizeeërs eheurd hadden, dat hee meer
laerlingen antrok en meer deupen as Johannes,
2 - al deupen Jezus neet zelf, maor ziene leelingen -
3 ging hee uut Judea weg, weer terugge naor Galilea.
4 Hee mos daorveur deur Samaria hen.
5 Zo kwam hee bi'j ne stad van Samaria, dee Sichar heten, kortbi'j het stuk
grond, dat Jacob an zienen zönne Jozef egovven had.
6 Daor was de Jacobswelle.
Jezus was meu van 't lopen en ging bi'j de putte zitten.
Het was um de meddag.
7 Der kwam ne vrouwe uut Samaria um water te putten en Jezus zei teggen eur:
"Gef mi'j wat te drinken."
8 Ziene laerlingen waren intieds naor de stad hen, aeten kopen.
9 Ton zei dee vrouwe, de Samaritaanse, teggen um: "Ho kön i'j, Judeer, mi'j as
Samaritaanse vrouwe, wat te drinken vraogen?"
Judeeërs hebt jo gin umgang met Samaritanen.
10 Jezus gaf eur antwoord en zei: "As i'j wisten, wat God gevven wil en wee het is,
dén ow zeg: 'gef mi'j wat te drinken', dan zol i'j dat an um evraogd hebben en
hee had ow laevend water egovven."
11 "Maor heer", zei de vrouwe, "I'j hebt jo gaar ginnen emmer en de putte is
depe, waor wil i'j dan laevend water vandan halen?"
12 I'j bunt toch neet maer dan Jacob, onzen veurvader, dén ons de putte egovven
hef, daor zelf uut dronk en ok ziene zöns en zien vee?"
13 Jezus antwoorden eur: "Iedereene, dén van dit water drunk, krig weer dorst,
14 maor dén drunk van het water dat ik um gevven zal, den krig van zien laeven
gin dorst maer. Maor het water, dat ik um gevven zal, dat wordt in um een
wellend water um altied van te laeven."
15 De vrouwe zei teggen um: "Heer, gef mi'j van dat water, zodat ik gin dorst maer
kriege en hier neet maer hoof te kommen um te putten."
16 Hee zei eur: "Gao en haal ow man en kom waer hier hen."
17 Zee antwoordden um: "Ik heb gin man." En hee zei: "dat zeg i'j good, 'ik heb
ging man'."
18 I'j hebt d'r vieve ehad en dén, dén i'j no hebt, is ow man jo gaar neet.
Wat i'j zegt is waor."
19 Ton zei de vrouwe teggen um: "Heer, ik zie dat i'j een profeet bunt.
20 Onze veuolders hadden op dizzen barg de plaatse um te bidden, maor i'jleu
zegt, dat Jeruzalem de plaatse is, waor i'j bidden mot."
21 Jezus antwoorden: "Vrouwe, geleuf, de tied kump, dat i'jleu den Vader neet hier
en ok neet in Jeruzalem anbidden zölt.
22 I'jleu wet jo gaar neet wel i'j anbidt, maor wi'j wet wel wee-t wi'j anbidt, want
de redding is uut de Judeeërs.
23 Daor kump ne tied en dee is der now al, dat de leu dee-t vol overtuiging den
Vader anbidt, dat doon zölt in geest en waarheid, want naor eur, dee-t zo doot,
zöch den Vader.
24 God is geest en dee-t Um anbidt, mot dat doon in geest en waarheid."
25 De vrouwe zei um: "Ik wet, dat den Messias kommen zal, dén Christus eneumd
wordt. As dén kump, zal hee het ons allemaol dudelijk maken."
26 Jezus zei teggen eur: "Ik bun het, dén met ow sprök."
27 Ton kwammen ziene laerlingen d'r an en kekken d'r vanop, dat hee met ne
vrouwe an't praoten was.
Maor ginne van eur vroeg: 'Wat wil i'j, wat heb i'j met eur te bepraoten?'

28 Ton leet de vrouwe eure waterkruke staon, ging terugge naor de stad en zei teggen de leu daor:

29 "Kom met, kiek daor is der ene, dén mi'j alles verteld hef, wat ik edaone hebbe. Zol dat neet den Chistus waen können?"

30 Zee gingen de stad uut en kwammen bi'j um.

31 Intied vrogen de laerlingen um: "Rabbi, aet toch wat."

32 Maor hee zei: "Ik heb wat te aeten, waor i'jleu gin weet van hebt."

33 Ziene laerlingen zeiden teggen mekare: "Hef d'r um ene wat te aeten ebracht?"

34 Jezus zei teggen eur: "Ik laeve der van um den wille te done van um, dén mi'j estuurd hef en dat ik zien wark afmake.

35 Zeg i'jleu neet: 'Nog vaer maond en dan bu-w in den bouw?' Ik zeg ow: 'Waest d'r op verdacht, kiek good! Het gewas is doodriepe.

36 Den maeier krig zien loon en breg de vruchten bi'jene, veur het eeuwige laeven.
De zaeier en maeier hebt der zo beide aevenvölle wille an.

37 Want zoas het spraekwoord met recht zegt: 'Den enen zaeit, den anderen maeit.'

38 Ik heb owleu der op uut estuurd um te maeien, waor i'j ow gin wark an ehad hebt, dat hebt andern ehad. En i'jleu plukt de vruchten van euren arbeid."

39 Völle van de Samaritanen uut dee stad kwammen tot geleuf in um, um wat de vrouwe getuugd had: 'Hee hef mi'j alles verteld, wat ik edaone heb.'

40 De Samaritanen kwammen bi'j um en vrogen um, of hee bi'j eur blieven wol. En hee bleef daor twee dage.

41 En um wat hee zei, geleuven der nog völle maer.

42 En teggen de vrouwe zeiden ze: "Wi'j geleuft neet allenig um wat i'j verteld hebt, maor wi'j hebt het zelf eheurd en wi'j wet wis en waarchtig, dat hee den redder van de welt is."

43 Nao twee dage ging hee vandaor naor Galilea hen.

44 Want Jezus zelf had getuugd, dat ne profeet in zienen eigen heem neet e-aerd wordt.

45 Too-t hee in Galilea kwam, kreg hee daor een good onthaal van de Galileërs, want ze hadden alles ezene, wat hee in Jeruzalem op 't feest edaone had. Ze waren jo daor zelf bi'j ewest.

46 Zo kwam hee vanni'js in Kana in Galilea, waor hee van water wien emaaft had.
Daor was ne man van het hof en dén zienen zönne lei zeek in Kafarnaüm.

47 Ton dén heuren, dat Jezus uut Judea in Galilea was an ekommen, ging hee naor um to en vroeg um, of hee metkommen wol en zienen zönne baeter maken, want den lei op het leste.

48 Jezus zei teggen um: "Zolange i'jleu gin tekenen en wonderen zeet, geleuft i'j neet."

49 Maor den man van het hof antwoorden: "Heer, gao toch met, veurdat mien kind dood geet."

50 "Gao maor", zei Jezus, "owwen zönne laeft." Den man geleuven Jezus op zien woord en ging waer.

51 Hee was nog onderweg, ton kwammen ziene knechte um al integgen en zeiden um: "Owwen zönne laeft."

52 Hee vroeg eur, ho late of het was, dat het waer baeter met um ging. Ze zeiden: "Gisteren, op 't zeuvende uur was hee vri'j van kaorts."

53 Ton begrep den vader, dat dat de tied was, waarop Jezus um ezegd had: "Owwen zönne laeft". En hee geleuven, hee en zien hele huusholden.

54 Dit was alwaer het tweede wonderteken, dat Jezus deed, ton hee van Judea in Galilea ekommen was.

5:1 Daornao was d'r een feest van de Judeeërs. En Jezus ging naor Jeruzalem hen.
2 No is daor in Jeruzalem bij de schaopspaorte een badhuus met vief gangen
met pieters, dat ze in 't Aramees Bethesda neumt.
3 Daor laggen völle zeken: blinden, kröppelen, lammen, dee wachten op 't
reuring van het water.
4 {Want zo no en dan kwam der ne engel van den Heer dale in het bad en bracht
het water in reuring. En wel nao de reuring as aersten het water in ging, dén
worden waer baeter, net hetzelfde wat veur kwaole hee ok had.}
5 No was der daor ene, dén al achtendartig jaor zeek was.
6 Jezus zoog um liggen en umdat hee wist, dat dén man der al zolange
elaegen had, zei hee teggen um: "Wol i'j gezond worden?"
7 En dén zeken antwoorden: "Heer, ik heb gin mense um mi'j, as het water in
reuring kump, in 't bad in te smieten. As ik komme, dan is ne anderen mi'j
veur."
8 Jezus zei um: "Stao op, nem ow owwe slaopmatte op en gao."
9 En voort worden den man gezond, nam ziene slaopmatte op en ging hen. Dén
dag was ne sabbat.
10 En de Judeeërs zeiden teggen dén genezen was: "'t Is sabbat en dan mög i'j
owwe slaopmatte neet dragen."
11 Hee antwoorden eur: "Dén mi'j gezond emaaft hef, dén zei teggen mi'j: 'Nem
owwe slaopmatte op en gao.'"
12 Ze vroogen um: "Wel is dén man, dén ow ezegd hef: nem owwe slaopmatte en
gao?"
13 Maor den man, dén waer baeter eworden was, wist neet wel of dat was. Want
Jezus had zich verdrukt, umdat daor völle leu waren.
14 Daornao trof Jezus um in den tempel en zei um: "Noh, i'j bunt no waer baeter.
Waart ow veur wat verkaerd is, dat ow neet wat slimmers overkump."
15 Dén man ging weg en zei teggen de Judeeërs, dat het Jezus was, dén um
baeter emaaft had.
16 Daorumme zatten de Judeeërs achter um an, umdat hee zukke dinge op den
sabbat dee.
17 Maor Jezus antwoorden eur: "Mien Vader is now an 't wark en ik ook."
18 Daorumme worden de Judeeërs der nog feiler op um Jezus umme te brengen.
Umdat hee neet alleen den sabbat neet heel, maor ook God zien eigen vader
neumen en zo zichzelf veur God heel.
19 Daorop antwoorden Jezus: "Waarachtig, ik zeg ow, den zönne kan van zichzelf
niks doen, as hee het neet aerst zien Vader hef zeen doen.
Want zo dén dut, dut den zönne ook.
20 Want den Vader mag den zönne gaerne lieden en löt um alles zeen, wat Hee
dut.
Nog grotere dinge zal Hee laoten zeen, waordeur i'j versteld staon zölt.
21 Zoas den Vader de doden opwekt en laeven göf, zo göf ok den zönne laeven an
wel hee dat wil.
22 Ook aordeelt den Vader genene, maor alle aordeel is an den zönne egovven.
23 Zodoonde zölt alle leu den zönne aeren, zo at ze den Vader aert.
Wel den zönne neet aert, aert den Vader neet, dén um estuurd hef.
24 Wis en waarachtig, ik zeg ow, wel mien woord heurt en geleuft in wel mi'j
estuurd hef, dén laeft veur altied en zal neet e-aordeeld worden, maor uut den
dood in het laeven overgaon.
25. Wisse en waor, ik zeg ow, daor kump ne tied, jao dee is d'r al, dat de doden de
stemme van God zienen zönnen heuren zölt en dee, dee-t eheurd hebt, laeven
zölt.
26 Want zo as den Vader laeven hef in zichzelf, zo hef Hee het ok den zönne
egovven, laeven in zichzelf te hebben.
27 En hee hef um macht egovven te aordelen, hee is jo den Mensenzönne.

- 28 Staot d'r neet versteld van dat de tied kump, dat alle leu dee-t in 't graf ligt, ziene stemme heuren zölt en veur 't lechte komt.
- 29 Wel good edaone hef um op te staone in het laeven en wel kwaod edaone hef um op te staone in het aordeel.
- 30 Ik kan van mi'jzelf uut niks doen. Ik aordeel naor wat ik heure en mien aordeel is rechtvaerdig. Want ik laot mi'j neet leiden deur mienen eigen wille, maor deur den wille van wel mi'j estuurd hef.
- 31 As ik van mi'jzelf getuge, is mien getugenisse neet waor.
- 32 Der is een ander, dén van mi'j getuugt en ik wet dat zien getugenisse ovver mi'j waor is.
- 33 I'leu hebt Johannes bod edaone en hee hef van de waarheid getuugd.
- 34 Maor ik nem het getugenis van een mense neet an. Maor ik zeg dit, zodat i'jleu ered worden zölt.
- 35 Hee was het lecht; dat branden en scheen, en i'jleu hebt ne korten tied wille an zien lecht ehad.
- 36 Mien getugenisse is van maer petantie as dat van Johannes. Want het wark, dat den Vader mi'j egovven hef um te doen en dat ik do, getuugt der van, dat mien Vader mi'j estuurd hef.
- 37 En de Vader wel mi'j estuurd hef, dén hef zelf van mi'j getuugd. Ziene stemme heb i'j nooit eheurd, ziene gedäonte neet ezene.
- 38 En i'leu hebt zien woord gin vaste stae in ow laeven egovven, want i'j hebt gin vertrouwen in dén, wel mi'j estuurd hef.
- 39 I'j onderzoekt de Schriften, want i'j denkt daorin laeven veur altied te hebben, en dee bunt het, dee van mi'j getuugt.
- 40 Maor i'j komt neet bi'j mi'j, zodoonde da'j het laeven hebben möcht.
- 41 Aere van mensen nem ik neet an.
- 42 Maor ik ken owleu, i'jleu hebt God ziene leefde neet in ow.
- 43 Ik bun ekommen in mien Vader zienen name, maor i'j hebt mi'j neet an enommen. Kump d'r een ander in ziene eigen name, dan nem i'j dén wal an.
- 44 Ho könt i'jleu geleuven? I'jleu, dee-t de aere van mekare annemt en de aere, dee-t van den enigen God kump, neet zeukt?
- 45 Denk neet, dat ik owleu bi'j den Vader anklagen zal. Mozes, op wel i'jleu owwe hoppe ezet hebt, dén is het dén ow aanklaagt.
- 46 As i'jleu Mozes geleuft, zol i'jleu ook in mi'j geleuven, want hee hef ovver mi'j eschreven.
- 47 Maor as i'jleu ziene geschriften neet geleuft, ho zölt i'jleu dan miene waorde geleuven?"

- 6:1** Daornao ging Jezus naor gunne kante van het meer van Galilea.(Ok wal meer van Tiberias eneumd.)
- 2 Ne groten trop volk leep achter um an, want zee zogen wat veur tekenen hee deed an de zeken.
- 3 Jezus ging den barg anop en zetten zich daor dale met ziene laerlingen.
- 4 Het was haost Paesach, het feest van de Judeeërs.
- 5 Jezus sloog ziene ogen op en ton hee zoog, dat d'r völle volk naor um to kwam, zei hee teggen Philippus: "Waor kö-w brood kopen, dat ze te aeten kriegt?"
- 6 Hee zei dat um Filippus uut te probaeren, want hee wist zelf, wat hee doen zol.
- 7 Filippus antwoorden um: Tweehonderd schellingen an brood is neet genug veur eur, dat ze ok maor een stuksken kriegten könt."
- 8 Ene van ziene laerlingen, Andreas, den breur van Simon Petrus, zei teggen um:
- 9 "Hier is een kaertjen, dat hef vief garstebreude en twee viskes. Wat is dat no veur zovölle leu?"
- 10 Jezus zei: "Laot de leu zich dale zetten." Op die stae was völle gres en de mansleu, dee-t daor zatten, waren um en bi'j viefduuzend.

11 Jezus nam de breude en naodat hee edankt had, delen hee ze uut an dee-t
daor zatten en hee dee dat ook met de viskes, net zovölle at ze hebben wollen.

12 En ton ze genug ehad hadden, zei hee teggen ziene laerlingen: "Gaart alle
brokken, dee-t ovver bunt bi'j mekare, zodat der niks verlaorne geet."

13 Ze garen alles bi'j mekare en vullen twaalf körve met brokken van de
vief garstebreud, dee-t de aeters ovver elaoten hadden.

14 De leu, dee het teken ezene hadden, dat hee edaone had, zeiden: "Dit is wisse
en waor den profeet, dén in de welt kommen zol."

15 Jezus, dén deur had, dat zee kommen zollen en um teggen zien zin koning
maken, trok zich waer terugge in de bargaen, helemaols allene.

16 Ton het aovond worden, gingen ziene discipelen ummedale naor de zee hen.

17 Ze stappen in de boot en stokken de zee ovver naor Kafarnaüm.
Het was al duuster eworden en Jezus was nog neet bi'j eur ekommen.

18 De zee worden hoge op ejaagd deur ne harden wind.

19 To-t ze zonne viefentwintig of dertig stadieën eroeid hadden, zogen ze Jezus
lopend ovver de zee kortbi'j de boot kommen. Zee worden slim bange.

20 Maor hee zei eur: "Ik bun 't, waes neet bange."

21 Ze wollen um ton in de boot halen, maor op slag kwam de boot daor an land,
waor-t ze hen zollen.

22 Den volgenden dag zoog 't volk, dat an de andere kante van de zee ston, dat
d'r gin ander bootjen as dat ene was, waor-t de discipelen in egoane waren en
dat Jezus neet in dat bootjen egaone was. De discipelen waren zonder um weg
egaone.

23 Der kwammen andere boten uut Tiberias, kortbi'j de plaatse, waor-t ze brood
egaeten hadden en den heer het dankgebed uut esprokken had.

24 Ton dan het volk zoog, dat Jezus daor neet meer was en ok ziene discipelen
neet, gingen zee ok de boten in en kwammen naor Kafarnaüm hen um Jezus te
zeuken.

25 To-t ze um an de andere kante van de zee evonnen hadden, zeiden ze teggen
um: "Rabbi, wannaer bun i'j hier ekommen?"

26 Jezus antwoorden eur: "Wisse, ik zeg ow, i'jleu zeukt mi'j neet, umdat i'j de
tekenen ezene hebt, maor umdat i'j van de breude egaeten hebt en genug
hadden.

27 Wark neet veur aeten, dat bedörf, maor veur aeten, dat good blif, um veur
altied van te laeven; wat den Mensenzönne owleu gevven zal en waor God, den
Vader, veur insteet."

28 Zee zeiden daorop teggen um: "Wat mot wi'j doon, dat wi'j doot wat God wil
dat wi'j doot?"

29 Jezus antwoorden: Dit is het wark van God, dat i'jleu geleuft in um, wel Hee
estuurd hef."

30 Ze zeiden teggen Jezus: "Wat veur teken do I'j dan, dat wi'j 't zeet en in ow
geleuft? Wat veur wark do I'j?"

31 Onze veuolders hebt in de weuste manna egaeten, zoas d'r eschrevven steet:
Hee gaf eur het brood uut den hemel te aeten."

32 "Wisse ik zeg ow", zei Jezus, "neet Mozes hef owleu brood uut den hemel
egovven, maor mien Vader göf owleu het echte brood uut den hemel.

33 Want 't Hee is het brood van God, dat uut den hemel dale kump en an de welt
laeven göf."

34 Ton zeiden ze um: "Heer, gef ons altied dat brood."

35 "Ik bun het brood, dat laeven göf", zei Jezus eur, "wel naor mi'j kump, zal van
zien laeven gin hunger maer hebben en wel in mi'j geleuft zal van zien laeven
gin dorst maer lieden.

36 Maor ik heb owleu ezegd, dat i'j neet geleuft, ok al heb i'j mi'j ezene.

37 Ieder, dén den Vader mi'j göf, zal bi'j mi'j kommen en wel naor mi'j kump, zal ik
neet afwiezen.

38 Want ik bun uut den hemel dale ekommen, neet um mienen wille te doen, maor den wille van Um, dén mi'j estuurd hef.

39 Dit wil Hee, dén mi'j estuurd hef: dat ik van alles, wat Hee mi'j egovven hef, ik niks verloren gaon laote, maor laot opstaon op den uutersten dag.

40 Want dit is de wille van mien Vader: Elkenene, dén den zönne zut en in um geleuft, zal eeuwig laeven. Ik zal um laoten opstaon op den uutersten dag."

41 De Judeeërs nöstern ovver um, dat hee ezegd had: "Ik bun het brood, dat uut den hemel dale kommen is."

42 En ze zeiden: "Is dat neet Jezus, den zönne van Jozef, van wel wi'j den vader en de moder kent? Ho kan dén dan zeggen: 'Ik bun uut den hemel dale ekommen?'"

43 Jezus antwoorden: "Lig neet zo onder mekare te nöstern.

44 Gin mense kan bi'j mi'j kommen as den Vader, dén mi'j estuurd hef, um neet trök en ik zal um op den uutersten dag opstaon laoten.

45 Der steet eschrevven in de profeten: Allemaole zölt ze bi'j God in de laer ewest waen.

Iedereene, dén heurt naor den Vader en elaerd hef, dén kump naor mi'j hen.

46 Neet dat der ene is, dén den Vader ezene hef, enkelt dén van den Vader kump, dén hef den Vader ezene.

47 Wisse, ik zeg owleu: wel geleuft, laeft veur eeuwig.

48 Ik bun het brood dat laeven göf.

49 Owwe veuolders hebt in de weuste het manna egaeten en dee bunt der neet maer.

50 Dit is het brood, dat uut den hemel dale kump:wel daorvan aet, zal neet starven.

51 Ik bun dat laevende brood, dat uut den hemel dale kump.

Wel van dat brood aet, zal veur eeuwig laeven.

En het brood, dat ik gevven zal, is mien lichaam. Dat zal ik gevven veur het laeven van de welt."

52 De Judeeërs begonnen onder mekare te disselen en zeiden: "Ho kan dén ons zien lichaam te aeten gevven?"

53 "Wisse", zei Jezus eur: "Ik zeg ow, as i'jleu het vleis van den Mensenzönne neet aet en van zien blood neet drinkt, dan heb i'jleu gin laeven in owzelf.

54 Dén mien vleis aet en mien blood drunk, hef eeuwig laeven en ik zal um laoten opstaon op den uutersten dag.

55 Want mien vleis is het richtige aeten en mien blood is het richtige drinken.

56 Wel van mien vleis aet en van mien blood drunk, blif in mi'j en ik in um.

57 Zo as den Vader, dén laeft, mi'j estuurd hef en ik laef deur den Vader, zo zal ok dén, wel ik te aeten gef, deur mi'j laeven.

58 Dit is het brood, dat uut de hemel dale kump. Neet brood zo as de veuolders dat atten en storven. Wel dit brood aet, zal eeuwig laeven."

59 Dit zei Jezus ton hee in de synagoge van Kafernaum onderricht gaf.

60 Völle van de laerlingen, dee dit heuren, zeiden: "Harde waorde, wel kan daor naor luusteren?"

61 Jezus, dén gewaar was, dat ziene Judeeërs hierovver mostern, zei eur: "Staor i'j ow daoran?

62 Wat dan, as i'j den Mensenzönne zollen zeen opvaren naor waor-t hee aerst was?

63 Het is de Geest, dén laeven göf, het vleis breg niks op. De waorde, dee ik teggen owleu spraeke, bunt geest en laeven.

64 Der bunt der onder owleu dee neet geleuft."

Want Jezus wist vanaf het begin, wee-t neet geleuven en wel um anbrengeen zol.

65 En hee zei: "Daorumme heb ik ow ezegd, dat der ginne is, dén bi'j mi'j kommen kan, as het um neet deur den Vader egovven is."

- 66 Ton gingen völle van ziene laerlingen van um weg en lepen neet maer met um met.
- 67 Jezus zei teggen de twaalf: "Wol i'jleu ok neet lever weggaon?"
- 68 Simon Petrus zei um: "Heer, waor zölt wi'j hengaon? I'j hebt waorde van laeven veur altied.
- 69 En wi'j hebt geleufd en bunt gewaar eworden, dat i'j den God zienen heiligen bunt."
- 70 Jezus antwoorden eur: "Heb ik neet ow, met ow twaalven, uut ezocht en ene van ow is ne duvel?"
- 71 Hee zei dit van Judas Iskariot, Simon zienen zönne, want dén, ene van de twaalven, zol um anbrenge.

- 7**:1 Hiernao trok Jezus rond in Galilea. Hee wol lever neet in Judea rondtrekken, want de Judeeërs wullen um van kant maken.
- 2 Het Joodse Loofhuttenfeest kwam der an.
- 3 Ziene breurs zeiden teggen um: "Gao hier weg, naor Judea hen, dat ok owwe laerlingen de dinge könt zeen, dee i'j doot.
- 4 Gin mense dut iets in 't verborgene en wil toch bekend waen. As i'j de dinge, dee i'j doot, laot zeen, laot dan de welt owzelf zeen."
- 5 Want ok ziene breurs geleuven neet in um.
- 6 Jezus zei eur: "Veur mi'j is de tied nog neet ekommen. Maor veur owleu is elke tied good.
- 7 De welt kan ow neet haten, maor dat dut ze mi'j wal, umdat ik getuge van het slechte, dat ze dut.
- 8 Gaot ij'leu naor 't feest. Ik gao daor neet hen, umdat de tied veur mi'j nog neet riepe is."
- 9 Dit zei hee eur en hee bleef in Galilea.
- 10 Maor naodat ziene breurs al naor 't feest hen waren, ging hee zelf ok, neet in 't zicht, maor in 't geheim.
- 11 De Judeeërs zochten um op 't feest en zeiden: "Waor is hee?"
- 12 En der worden onder 't volk drok ovver um esmiesterd. Wat zeiden der: "Hee deugt wal." Anderen zeiden: "Nae, hee höldt het volk veur de gek."
- 13 Gin ene sprok vri'juut ovver um, want ze waren benauwd veur de Judeeërs.
- 14 Halverwaege het feest ging Jezus naor den tempel hen en gaf daor onderricht.
- 15 De Judeeërs wonderen zich en zeiden: "Ho kan dén de Schriften kennen, hee hef der jo gaar neet veur elaed."
- 16 Ton zei Jezus eur: "Waor ik onderricht in gevve, is neet van mien, maor van Um, wel mi'j estuurd hef.
- 17 As der ene de meuite nump Zienen wil te done, dan zal hee wetten of dit onderricht van God kump of van mi'jzelf.
- 18 Wel vanuut zichzelf sprök, zöch ziene eigen aere, maor wel de aere zöch van wel um estuurd hef, dén is waarchtig en der stök gin kwaod in um.
- 19 Hef Mozes owleu neet de wet egovven? En ginne van owleu laeft naor de wet. Waorumme wol i'jleu mi'j dan van kant maken?"
- 20 Het volk antwoorden: "I'j bunt beduveld, wel wil ow van kant maken?"
- 21 Jezus zei daorop: "Ik heb één ding edaone en allemaol kiek i'jleu der van op? Mozes hef owleu de besniedenis op elegd. - En dat is neet deur Mozes, maor van de veuolders - en i'jleu besniedt ene ok op den sabbat.
- 22 As der ene op sabbat besneden wordt, umdat de wet van Mozes nao ekommen worden mot, waorumme bunt i'jleu dan giftig op mi'j, umdat ik op sabbat een mense helemaal baeter emaaft hebbe?
- 23 Aordeel neet naor wat i'jleu zeet, maor aordeel naor wat recht is."
- 24 Wat leu uut Jeruzalem zeiden ton: "Is dat neet dén, dee-t ze van kant maken wilt?"

26 En kiek, hee sprök vri'juut en ze zegt um der niks van. Of zölt de hoge haeren echt begreppen hebben, dat dit den Christus is?

27 Maor van dizzen wet wi'j, waor of hee haer kump. Maor as den Christus kump, wet gin ene waor hee haer kump."

28 Ton at Jezus in den tempel onderricht gaf, reep hee: "I'jleu kent mi'j en wet, waor of ik haer komme en dat ik neet uut mi'jzelf ekommen bunne. Maor dén, waor i'j van op an könt, hef mi'j estuurd.

29 Ik ken Um, want ik kom jo van Um en Hee is het, dén mi'j estuurd hef."

30 En ze wollen um griepen, maor ginne waogen het de hand op um te leggen, want ziene tied was nog neet ekommen.

31 Völle van de leu geleuven in um en zeiden: "As den Christus kump, zol dén dan maer tekens doon dan dizzen?"

32 De Farizeeërs heuren, dat de leu zo ovver um nösteren en de hogepriesters en de Farizeeërs sturen knechte der op uut um te griepen.

33 Jezus zei daarop: "Ik bun nog maor ne korten tied bi'j owleu en dan gao ik naor Um, dén mi'j estuurd hef.

34 I'j zölt mi'j zeuken en neet vinden; waor ik bun, könt i'jleu neet kommen."

35 De Judeeërs zeiden onder mekare: "Waor wil hee hen, dat wi'j un neet vinden könt? Wil hee soms de grenze ovver en daor vrömden onderricht gevven?

36 Wat wil hee toch zeggen met: 'I'jleu zölt mi'j zeuken en neet vinden' en 'Waor ik bun, könt i'jleu neet kommen.?'"

37 Op den lesten en grootsten dag van het feest ston Jezus op en reep: "Wee dorst hef, laot dén bi'j mi'j kommen um te drinken!

38 Wel in mi'j geleuft, zoas de Schrift zegt, ne welle van laevend water zal hee waezen."

39 Hee duden daormet op den Geest, dén de leu, dee-t in um geleuven, ontvangen zollen. Dén geest was der nog neet, omdat Jezus nog neet in ziene glorie in egaone was.

40 Wat van de leu, dee dizze waorde heuren, zeiden: "Dit is wisse den profeet."

41 Anderen zeide: "Dit is den Christus." Maor nog anderen zeide: "Den Christus kump toch neet uut Galilea?

42 Zeg de Schrift neet, dat hee ene van David zien volk waen zol en den Christus uut Bethlehem, de stae van David, kommen zol?"

43 Ovver um waren ze het lange neet ens.

44 Der waren der, dee um griepen wollen, maor gin ene stok de hande naor um uut.

45 Do kwammen de knechte terugge bi'j de hogepriesters en Farizeeërs en dee zeiden eur: "Waorumme hebt i'jleu um neet met ebracht?"

46 De knechte antwoorden: "Nog nooit hef der een mense zo esproken as dizzen man."

47 De Farizeeërs antwoorden: "Hebt i'jleu ow ok al van de wieze brengen laoten? Van de leiders van 't volk hef der toch ginne in um geleuft en ok ginne van de Farizeeërs?

49 Maor dat volk, dat de wet neet kent. Vervleukt, dat bunt ze!"

50 Nicodemus, ene van eur, dén vrogger al ens bi'j um ewest was, zei:

51 "Onze wet veraordeelt jo gin mense, of hee mot aerst ondervraogd waen en het mot dudelijk waen, wat hee edaone hef?"

52 "Bun i'j der soms ok ene uut Galilea?" zeiden ze. "Gaot zelf maor nao: uut Galilea kump jo gin profeet."

53 Ton ging iederene op huus op an.

8:1 Maor Jezus ging naor den Olievenbarg hen.

2 Vrog in den morgen was hee alwaer bi'jtieds in den tempel en al 't volk kwam op um to. Hee zetten zich dale en begon eur onderricht te gevven.

3 Ton brachten de schriftgelaerden en de Farizeeërs ne vrouwe bi'j um, dee-t op
ovverspel trappaerd was. En ze zetten eur in de midden.

4 Teggen Jezus zeiden ze: "Meester, dizze vrouwe is op de stae trappaerd op
ovverspel.

5 No hef Mozes ons in de wet veur eschreven, zukke vrouwleu met stene dood
te smieten.
En I'j dan, wat zeg I'j?"

6 Met dizze vraoge wollen zee um uitprobaeren, um raeden dat zee um anklagen
konnen.
Maor Jezus bukken zich en schref met zienen vinger in 't zand.

7 Ton at zee maor deurgingen met vraogen, kwam hee overende en zei:
"Wel van owleu nooit wat verkaerd edaone hef, dén mot maor as aersten met
het stene smieten beginnen."

8 Vanni'js bukken Jezus zich en schref in 't zand.

9 Ton ze dat heuren, gingen ze vot, den enen nao den anderen, de oldsten as
aersten.
Zo bleef Jezus daar allene met de vrouwe, dee daar nog altied ston.

10 Jezus kwam overende en zei teggen eur: "Vrouwe, waar bunt ze? Hef der ow
ginne veraordeeld?"

11 Zee zei: "Gin ene, Heer."
Ton zei Jezus: "Ok ik veraordeel ow neet. Gao en waar ow der veur, van no af
an slechte dinge te doen.

12 Vanni'js sprök Jezus eur to en zei: "Ik bun 't lecht van de welt, wel achter mi'j
an geet, zal neet in 'n duusteren gaon, maor 't lecht van het laeven hebben.

13 Ton zeiden um de Farizeeërs: "I'j getuugt van owzelf en daaromme is ow
getugenisse neet waar."

14 Jezus antwoorden: "Ok al getuug ik van mi'jzelf, daaromme is het nog wal waar.
Ik wette jo, waar ik haer komme en waar ik hen gao.
I'jleu wet neet, waar ik haer komme en waar ik hen gao.

15 I'jleu aordeelt naor menselijke maote, ik aordeel over gin mense.

16 En as ik al aordele, dan is mien aordeel waar. Ik bun jo neet allene, maor ik bun
met den Vader, dén mi'j estuurd hef.

17 Ok in de wet van owleu steet, dat het getugenis van twee mensen waar is.

18 Ik bun het, dén over mi'jzelf getuugt en ok den Vader, dén mi'j estuurd hef,
getuugt over mi'j."

19 Ton zeiden ze teggen um: "Waar is ow vader dan?" Jezus antwoorden: "I'jleu
kent mi'j neet en ok mien vader neet.
As i'jleu mi'j kennen zollen, zo-j ok mien vader kennen."

20 Dizze waorde sprak Jezus bi'j de offerkiste, ton hee in den tempel onderricht
gaf. En gin mense grep um, want ziene tied was nog neet ekommen.

21 En hee zei vanni'js teggen eur: "Ik gao weg en i'jleu zölt mi'j zeuken.
't Verkaerde, dat i'jleu doot, kost ow het laeven. Waar ik hen gao, könt i'jleu
neet kommen."

22 De Judeeërs zeiden: "Zol hee zichzelf wat andoon, dat hee zeg: Waar ik hen
gao, könt i'jleu neet kommen?"

23 En hee zei eur: "I'jleu bunt van hier onder, ik bun van boven. I'jleu bunt van
dizze welt, maor ik bun neet van hier.

24 Ik zegge ow: 't Verkaerde, da-j doot, kost ow het laeven. As i'jleu neet geleuft,
dat ik 't bun, kost het ow het laeven deur 't verkaerde da-j doot."

25 Ton zeiden zee teggen um: "I'j, wee bu-j dan?"
Jezus antwoorden: "Van het begin af an heb ik dat ow al ezegd.

26 Ik kan van alles over owleu zeggen en vinnen, maor hee, dén mi'j estuurd hef,
van um kön i'j van op an. En ik, dat wat ik van Um eheurd hebbe, zeg ik in de
welt."

27 Ze hadden het neet deur dat hee 't met eur over zien Vader had.

28 Jezus zei eur: "As i'j den Mensenzönne op ericht hebt, dan zö-j gewaar worden, dat ik 't bun en dat ik niks vanuut mi'jzelf do. Zoas mien vader mi'j dat elaed hef, zo spraeke ik.

29 En dén wel mi'j estuurd hef, dén is met mi'j, dén löt mi'j neet allene. Ik do altied wat hee gaerne wil."

30 Ton hee dat zei, kreggen der völle fedusie in um.

31 Teggen de Judeeërs, dee-t in um geleuven, zei Jezus: "As i'jleu ow holdt an mien woord, dan bunt i'jleu richtig miene laerlingen,

32 en zöl i'j wetten, wat waarheid is en de waarheid zal ow vri'j maken."

33 Ze antwoorden um: "Wi'j stamt af van Abraham en bunt nooit slaaf van ene ewest. Ho kön i'j dan zeggen: I'j zölt vri'j worden?"

34 Jezus zei: "Wisse, ik zeg ow, iederene dén 't verkaerde dut, is slaaf van 't verkaerde.

35 Ne slaaf hef gin vaste plaatse in 't huus, den zönne hef ne vaste plaatse veur altied.

36 As dén zönne owleu vri'j emaaft hebben zal, dan zöl i'j richtig vri'j waen.

37 Ik wet wal, i'jleu stamt af van Abraham. Toch wilt i'jleu mi'j ummebrengen, want mien woord, daor wil i'j neet an.

38 Ik heb het ovver wat ik bi'j den Vader ezene heb. I'j doot toch ok wat i'j van ow vader eheurd hebt?"

39 Ze zeiden um: "Wi'j hebt Abraham as stamvader."

Jezus zei eur: "As i'jleu Abraham as stamvader hebt, dan mot i'j ok doon zoas Abraham dee.

40 Maor i'jleu wilt mi'j ummebrengen. Mi'j, ene dén de waarheid van God eheurd hef en dat owleu verkondigt. Dat deed Abraham neet.

41 I'jleu doot wat owwe vaders ow veur edaone hebt."

Ton zeiden zee: "Wi'j bunt gin onechte kinder. Wi'j hebt maor enen vader en dat is God."

42 "As God owleu vader was", zei Jezus teggen eur, "dan zol i'jleu wies met mi'j waen. Want ik komme van God vandan en bun now hier. Neet uut mi'jzelf bun ik ekommen, maor den Vader hef mi'j estuurd.

43 Wet i'jleu wal waaromme i'j mi'j neet begriep? Umdat i'jleu neet naor miene bosschap heuren könt.

44 Ow vader is den duvel en wat dén vader van ow in 't zinne hef, dat wilt i'jleu ok gaerne doon.

Vanaf 't begin af an is hee een mensenmaordenaar ewest. Waarheid, daor dut hee neet an, dat zit der bi'j um neet in.

As hee wat zeg, bunt het löggens, want zo is hee. Hee is jo ne löggenbuul, den vader van al 't legen.

45 Maor umdat ik de waarheid spraeke, geleuft i'j mi'j neet.

46 Kan der ene van ow mi'j trappaeren op verkaerd doon? As wat ik zegge waor is, waaromme geleuft i'jleu mi'j dan neet?

47 Wel uut God is, dén luustert naor God ziene waorde. I'jleu luustert neet, umdat i'jleu neet uut God bunt."

48 De Judeeërs antwoorden um: "Hebt wi'j het neet bi'j 't rechte ende, as wi'j zegt, dat I'j ne Samaritaan bunt en ne kwaoien geest in ow hebt?"

49 Jezus zei: "Ik hebbe gin kwaoien geest in mi'j. Ik achte mien Vader hoge, maor i'jleu veracht mi'j.

50 Maor ik bun neet uut op eigen aere. Der is der ene, dén daor ovver geet en dén hef 't leste woord.

51 Wisse ik zegge ow, wel zich an miene bosschop vaste höldt, dén zal den dood van zien lang zal ze laeven neet zeen."

52 De Judeeërs zeiden um: "Now bunt wi'j der van overtuugd, dat I'j ne kwaoien geest in ow hebt. Abraham is estorvene en de profeten ok. En I'j zegt: wel zich an miene bosschop vaste höldt, dén zal den dood van zien lang zal ze laeven neet zeen.

53 Bun I'j dan maer as Abraham, onzen vader? Dén is estorvene en de profeten ok. Wat verbeeldt I'j ow eigenlijk wal?"

54 Ton zei Jezus: "As het mi'j ging um miene eigen aere, dan stellen miene aere niks veur. Maor ik kriege de aere van mien Vader. En van Um zegt ij'leu dat Hee owwen God is.

55 Maor richtig kennen doot i'jleu Um neet. Ik kenne Um wal. As ik zeggen zol: Ik kenne Um neet, dan zol ik net zonnen löggenbuul waen as i'jleu bunt. Maor ik kenne Um en holle mi'j an zien woord.

56 Abraham, owwen vader, kek uut naor den dag van mien kommen. Hee zoog dén en was der bli'j met."

57 Ton zeiden de Judeeërs teggen um. "I'j bunt jo nog geen vieftig jaor old en I'j zollen Abraham ezene hebben?"

58 "Wisse waor," zei Jezus, "ik zegge ow: aer Abraham was, bun ik."

59 Ton kreggen ze zich keien en wollen um daormet smieten. Maor hee waren zich en ging uut den tempel vot.

9:1 In 't veurbi'jgaon zoog hee ne man, dén van ziene gebaorte af an blind was.

2 Ziene laerlingen vrogen um: "Meister, wel hef der verkaerd edaone: dizzen man of ziene olders, dat hee blind gebaorne is?"

3 Jezus antwoorden: "Neet umdat hee verkaerd edaone hef, of ziene olders, maor deur um mot an 't lecht kommen, ho at God in um warkt. Zolange at 't dag is, mot wi'j het wark doon van dén, wel mi'j estuurd hef. Kump de nacht, dan kan der ginene wat doon.

4 Zolang ik in de welt bun, bun ik het lecht veur de welt."

5 Met dat hee dat ezegd had, spoj hee op de grond en maken modder van de spi'je en smaeren dee den man op de ogen.

6 Ton zei hee: "Gao en was ow in het badhuus van Siloam." (Siloam betekent: estuurd.)

7 Den man gin der hen en wassen zich. Ton hee waerumme kwam, kon hee zeen.

8 Ziene naobers en dee um veur de tied as baedeler kennen, zeiden: "Is dén neet, dén daar zat te baedelen?"

9 Der waren der dee zeiden: "Dat is um." Anderen zeiden: "Nae, hee lik der wal op." Maor zelf zei hee: "Ik bun het."

10 Ton vrogen ze um: "Ho kan dat, dat ow de ogen lös edaone bunt?"

11 Hee antwoorden: "Dén man, dén ze Jezus neumt, maken modder en smaeren dat op miene ogen en hee zei: 'Gao naor Siloam en was ow daar.' Dat he-k edaone en ton ik mi'j ewassen had, kon ik zeen."

12 "Waor is dén man?" vrogen ze um. "Ik zol 't neet wetten", zei hee.

13 Ze nammen den man, dén blind ewes was, met naor de Farizeeërs.

14 Het was sabbat, dat Jezus modder emaaft had en de ogen van den man lös edaone had.

15 Ton vrogen ok de Farizeeërs um ho hee zeen kon. Vanni-js zei hee teggen eur: "Hee hef mi'j modder op de ogen esmaerd, ik heb mi'j ewassen en kan zeen."

16 Wat van de Farizeeërs zeiden: "Dizzen kan neet een mense van God waen, want hee höldt den sabbat neet." Anderen zeiden: "Ho kan een zondig mense zukke tekens doon?" En ze waren het der neet over eens.

17 Vanni'js vrogen ze um: "Wat ducht ow van um, dén ow de ogen lös edaone hef?"

18 Hee zei: "Het is ne profeet."

19 Maor de Judeeërs wollen neet geleuven, dat hee blind ewest was en no zeen kon, veurdat ze ziene olders derbi'j eropen hadden.

20 Ze vrogen eur: "Is dit owwen zönne, waarvan i'jleu zegt, dat hee blind gebaoren is? En kan hee dan no zeen?"

20 Ziene olders antwoorden: "Wi'j wet, dat dit onzen zönne is en dat hee vanaf
ziene gebaorte blind was.

21 Ho of hee no kan zeen en wel um de ogen lös-edaone hef, wet wi'j neet.
Vraag het umzelf, hee hef jo de laeftied um veur zichzelf te spraeken."

22 Dit zeiden de olders, omdat ze schrik hadden veur de Judeeërs. Want dee
hadden onder mekare uut emaaft, dat iederene, dén van Jezus zol
zeggen, dat hee den Christus was, uut de synagoge ezet worden zol.

23 Daorumme zeiden de olders: "Hee hef de laeftied um het um zelf te
vraogen."

24 Ton repen ze veur de tweede kaere den man, dén blind ewest was, en zeiden
um: "Geef God de aere, wi'j wet, dat dén man 't verkaerde dut."

25 Maor hee zei: "Of dén man 't verkaerde dut, wet ik neet. Dit wet ik wal:
dat ik blind was en no zeen kan."

26 Maor ze zeiden: "Wat hef hee met ow edaone, ho hef hee ow de ogen lös
edaone?"

27 "Dat heb ik owleu toch al ezegd," antwoorden hee, "maor i'jleu luustert neet.
Waorumme wilt i'jleu het no weer heuren? Wilt i'jleu soms laerlingen van um
worden?"

28 Ze deden lillijk teggen um en zeiden: "I'j bunt zelf een laerling van um.
Wi'j, wi'j bunt laerlingen van Mozes.

29 Wi'j wet dat God teggen Mozes esprokken hef, maor waor dén man haer
kump, dat wette wi'j neet."

30 Ton zei den man teggen eur: "Maor is het neet vrömd, dat i'jleu neet wet,
waor dén man haer kump? Hee hef mi'j jo de ogen lös edaone?"

31 Wi'j wet, dat God neet luustert naor mensen, dee-t verkaerd doot, maor
wel God hoge höldt en zienen wille dut, daor luustert Hee naor.

32 He-j ooit van zien laevensdage eheurd, dat der ene, dén blind gebaoren is, de
ogen lös edaone bunt?

33 As dén neet van God was, dan had hee toch niks terechte maken können?"

34 Ze antwoorden um: "Van ow gebaorte af an doot i'j 't verkaerde en i'j wilt
ons nog wat laeren?" En ze smetten um der uut.

35 Jezus heuren, dat ze um der uut esmetten hadden. Hee vond um en zei:
"En i'j dan, geleuf i'j in den Mensenzönne?"

36 Hee antwoorden: "Wel is dat dan, Heer? Dan wil ik in um geleuven."

37 Jezus zei um: "I'j hebt um al ezene, hee, dén met ow sprök, dén is het."
"Ik geleuve Heer," zei hee en veel veur um op de knene.

39 En Jezus zei: "Ik bun in dizze welt ekommmene um onderscheid te
maken: Wee neet zeen könt, zölt zeen. En wee zeen könt, wordt blind."

40 Wat van de Farizeeërs, dee der bi'j stonnen, heuren dat en zeiden teggen
um: "Maor wi'j bunt toch neet blind?"

41 "As i'jleu blind waren, dan wordt ow dat neet an eraekend. Maor no i'jleu
zegt: 'Wi'j zeet', blif het an ow hangen."

10:1 "Wisse, ik zeg ow, wel neet deur de deure de schaopskooi an in geet,
maor argens anders an in klump, dén is ne inbraeker en ne rover.

2 Wel deur de deure an in kump, dén is den herder van de schäöpe.

3 Veur um dut den deurwachter de deure lös en naor ziene stemme luustert de
schäöpe. Hee röp ziene eigen schäöpe bi'j name en dut eur naor buten.

4 En as hee al ziene schäöpe der uut elaoten hef, dan geet hee veur eur uut en
ze komt achter um an, want ze kent ziene stemme.

5 Achter ne vrömden angaon, dat doot ze echt neet, daor loopt ze bi'j vot, want
ziene stemme kent ze jo neet."

6 Dizze geliekenisse vertellen Jezus. Maor ze begreppen neet, wat hee daormet
zeggen wol.

7 Daorumme zei hee nog ne kaere: "Wisse, ik zeg ow, ik ben de deure veur de
schäöpe.

8 Dee-t der veur mi'j ewest bunt, dat waren inbraekers en rovers, maor de
schäöpe hebt naor eur neet eluusterd.

9 Ik bun de deure. Wel deur mi'j an in geet, wordt ered en kan in en uut gaon en
weide vinnen.

10 Den inbraeker kump allene maor um te staelen, te slachten en kapot te maken.
Ik bun ekommen, zodat ze laeven hebben zölt en het maer dan good hebt.

11 Ik bun den goeden herder. Den goeden herder göf zien laeven veur de schäöpe.

12 Ne daghuurder, ene dén neet den herder is, van wel de schäöpe neet bunt, dén
zut den wolf kommen en geet der vandeur. Den wolf grip de schäöpe en jech
eur utmekare.

13 As daghuurder könt um de schäöpe eigenlijk niks schaelen.

14 Ik bun den goeden herder, ik kenne dee-t van mi'j bunt, en dee-t van mi'j bunt,
kent mi'j.

15 Zoas den Vader mi'j kent, ken ik ok den Vader. De schäöpe, daar heb ik mien
laeven veur ovver.

16 Ik heb nog andere schäöpe, dee neet bi'j dizzen trop heurt. Daar mot ik ok
achterheer en ze zölt luusteren naor miene stemme. Het zal ene kudde met
enen herder waen.

17 Daorumme is den Vader wies met mi'j, umdat ik mien laeven der veur aover
heb um het waerumme te kriegen.

18 Gin mense nump het mi'j af, maor ik gef het uut mi'jzelf. Het steet mi'j vri'j um
het te gevven en waerumme te kriegen. Dee opdracht he-k van mien Vader
ekreggen."

19 Vanni'js konnen de Judeeërs het ovver dizze waorde neet met mekare ens
worden.

20 Völle van eur zeiden: "Hee hef ne duvel in zich, hee is neet good wies.
Waorumme luustert i'jleu naor um?"

21 Anderen zeiden: "Dit is gin praot van ne duvelsen geest, kan ne duvel ne
blinden de ogen lösdoo?"

22 't Gebeuren, dat het feest van de tempelwijding in Jeruzalem evierd worden.
Het was winterdag.

23 Jezus kuieren rond in den tempel in de galeri'je van Salomo.

24 De Judeeërs kwammen um Jezus hen staon en zeiden: "Ho lange hol I'j ons nog
in 't ongewisse? As I'j den Christus bunt, zeg het ons dan rondoot."

25 Jezus antwoorden: "Ik heb 't ow al ezegd, maor i'jleu geleuft het jo neet. Wat ik
in den name van mien Vader do, dat getuugt van mi'j.

26 Maor i'j geleuft neet, umdat i'jleu gin schäöpe van miene kudde bunt.

27 Miene schäöpe luustert naor miene stemme, ik kenne ze en ze gaot achter mi'j
an.

28 En ik gef eur laeven veur altied en ze zölt in der eeuwigheid neet verlaorne
gaon en ginene zal ze uut miene hand griepen.

29 Mien Vader hef mi'j het grootste van alles egovven en ginne kan dat uut de
hand van den Vader griepen.

30 Ik en den Vader bunt één."

31 Weer kreggen de Judeeërs zich keien en wollen um daormet dood smieten.

32 Jezus zei eur: "Ik heb, deur mien Vader, an owleu zovölle goods können laoten
zeen. Veur wat wilt i'jleu mi'j dan doodsmieten?"

33 De Judeeërs zeiden: "Veur 't goeie, dat I'j edaone hebt, zölle wi'j ow neet
doodsmieten. Maor veur owwe godslasterlijke praot. I'j, een mense, maakt
owzelf töt God."

34 Jezus zei: "Steet der neet in owwe wet eschrevven: 'Ik zegge ow: goden bunt
i'jleu'?"

35 As dan, töt wee het woord van God kump, goden eneumd wordt, en dat an wat
eschreven is, neet eknooid worden mag,
36 ho könt i'jleu dan bewaeren dat hee, dén deur den Vader uut ekozzen en in de
welt estuurd is, godslasterlijke praot uutslöt? Umdat ik ezegd hebbe: 'Ik bun
God zienen zönne'
37 As wat ik do neet van den Vader kump, geleuf mi'j dan neet.
38 Maor as dat wel zo is en i'jleu geleuft neet in mi'j, geleuf dan in wat ik do, zodat
i'jleu begriipt, dat den Vader in mij is en ik in den Vader."
39 Ton wollen ze um weer vaste griepen, maor hee bleef eur uut de hande.
40 En Jezus ging weer terugge, naor de andere kante van den Jordaan, naor de
stae waor Johannes aerst edeupt had. En hee bleef daor.
41 En völle leu kwammen naor um to en zeiden: "Johannes hef dan wal gin
tekenen edaone, maor alles wat Johannes ovver dén man zei, is waor."
42 En völle leu daor gingen in um geleuven.

11:1 Der was der ene zeek, Lazarus van Betanië, uut het dorp van Maria en eur
zuster Martha.
2 Dat was dee Maria, dee den Heer met mirre ezalfd en ziene veute met
eure heure af edreugd had. Den zeken Lazarus was eur breur.
3 De zusters deden um het bericht: Heer, owwen besten kammeraod is zeek.
4 Ton Jezus dat heuren zei hee: 'Disse zeekte löp neet uut op den dood,
maor op de aere van God. Daordeur zal God zienen zönne anzeen kriegen.
5 Jezus was slim wies met Martha, met eure zuster en met Lazarus.
6 Ton hee heuren dat Lazarus zeek was, bleef hee toch nog twee dage
waor-t hee was.
7 Daornao zei hee teggen ziene laerlingen: "Lao-w waer naor Judea gaon."
8 Ton zeiden de laerlingen teggen um: "Rabbi, korts nog prebaeren de
Judeeërs ow met stene dood te smieten en no gao-j daor waer hen?"
9 "Hef ne dag gin twaalf uur?" zei Jezus, "Wee-t aoverdag löp, stöt zich neet,
he zut jo het lech van dizze welt.
10 Maor as der ene 's nachts löp, stöt hee zich wal, want hee hef jo gin lecht."
11 Daornao zei hee teggen ziene laerlingen: "Lazarus, onzen kammeraod, is in
eslaopen, maor ik gao um wakker maken."
12 Maor ziene laerlingen zeiden teggen um: "Heer, at hee slöp, zal um dat
toch redden?"
13 Zee dachten, dat hee het ovver slaopen had. Maor wat Jezus ezegd had,
ging ovver zienen dood.
14 Daorumme zei hee het eur rond uut: "Lazarus is dood!
15 Ik bun bli'j veur owleu, dat ik daor neet bi'j ewes bunne. No könt i'jleu
geleuven. Lao-w no naor um hengaon."
16 Daorop zei Thomas, ok wal Didymus eneumd, teggen de andere
laerlingen: "Lao-w ok gaon, um met um te starven."
17 Ton Jezus daor ankwam, vernom hee, dat Lazarus al vaer dage aerder
begraven was.
18 Betanië lag dichte bi'j Jeruzalem, nog gin vieftien stadiën (dat is 3
kilometer) weg.
19 Der waren nogal wat Judeeërs naor Martha en Maria ekommen um eur te
troosten vanwaege eur breur.
20 Ton Martha dan heuren, dat Jezus der ankwam, leep ze um temeute. Maria
bleef in huus.
21 Martha zei teggen Jezus: "As i'j hier ewes waren, dan zol mien breur neet
estorven waen.
22 Maor ok now wet ik, dat God ow alles gevven zal, wa-j Um vraogt."
23 "Ow breur zal waer opstaon," zei Jezus teggen eur.

24 "Dat wet ik," zei Martha, "hee zal opstaon bi'j de opstanding op den lesten dag."

25 Jezus zei eur: "Ik bun de opstanding en het laeven. Wel in mi'j geleuft, zal laeven, ok al is hee estorven.

26 En iederene, dén laeft en in mi'j geleuft, zal nooit maer starven. Geleuf i'j dat?"

27 Zee zei teggen um: "Jao Heer, ik geleuve, dat i'j den Christus bunt, God zienen zönne, dén in de welt kommen zol."

28 Ton ze dat ezegd had, ging ze weg en nam aere zuster Maria en zei: "Den rabbi is der en hee vrög naor ow."

29 Met dat Maria dat heuren, ston ze op en ging naor Jezus to.

30 Jezus was nog neet in 't dorp, maor nog daor waor-t hee Martha etroffen had.

31 De Judeeërs, dee-t bi'j eur in huus waren um eur te troosten, zogen Maria schielijk opstaon en weggaon. Ze gingen achter eur an, want ze dachten, dat zee naor-t graf ging um daor te hulen.

32 Ton Maria kwam waor Jezus was, veel ze veur ziene veute naer en zei teggen um: "As i'j hier ewes waren, zol mien breur neet estorven waen."

33 Jezus zag eur en de Judeeërs, dee-t met eur met ekommen waren, hulen. Dat grep um arg an en hee raken van slag.

34 Hee zei: "Waor hebt i'jleu um naer elegd?" Zee zeiden: "Kom maor kieken."

35 Jezus hulen.

36 Ton zeiden de Judeeërs: "Kiek toch ho wies hee met um was."

37 Wat van eur zeiden: "Hef hee ne blinden de ogen weer lös edaone? Dan had hee der toch ok veur können zorgen, dat Lazarus neet starven zol?"

38 Vanni'js grep het Jezus an en hee ging naor het graf hen, ne grot af eslotten met ne steen.

39 Jezus zei: "Haal den steen weg." Maor Martha, de zuster van den doden, zei: "Heer, dee locht! Hee lig daor al vaer dage."

40 Jezus zei: "Heb ik ow neet ezegd, dat i'j de glorie van God zeen zollen, as i'j vertrouwen hebt?"

41 Ton halen ze den steen weg. Jezus kek umhoge en zei: "Ik danke ow, dat I'J naor mi'j eluusterd hebt.

42 Ik wet wal, dat I'J altied naor mi'j luustert, maor ik zeg dit veur't volk, dat hier steet, zodat zee geleuft, dat I'J mi'j estuurd hebt."

43 Ton hee dat ezegd had, reep hee: "Lazarus, kom der uut."

44 En dén dood was, kwam der uut, met de hande en de veute nog in de grafdeuke en zien gezichte bedekt met ne dook. En Jezus zei teggen de leu: "Maak um vri'j en laot um gaon."

45 Völle van de Judeeërs, dee-t naor Maria ekommen waren en ezene hadden, wat hee edaone had, geleuven in um.

46 Maor anderen gingen naor de Farizeeërs hen um dee te vertellen, wat Jezus edaone had.

47 Ton repen de aovverpriesters en Farizeeërs 't Sanhedrin bi'j mekare en zeiden: "Wat mo-w doon? Dizzen man döt völle tekens.

48 As wi'j um geworden laot, zölt ze allemaole in um gaon geleuven. Dan zölt de Romeinen kommen en ons dizze plaatse en ons volk afnemmen."

49 Ene van eur, Kajafas, hogepriester van dat jaor, zei eur: "I'jleu snapt der niks van.

50 Ok hebt i'jleu neet deur, da-j baeter af bunt at der ene störf, as dat het hele volk der an geet."

51 Dit had hee neet van zichzelf, maor as hogepriester van dat jaor veurzei hee, dat Jezus veur 't volk starven zol.

52 En neet allene veur het volk, maor ok um al God ziene kinder, van aoveral haer, bi'j mekare te brengen.

53 Van dén dag af nammen ze zich vaste veur um Jezus van kant te maken.

54 Daorumme leep Jezus neet langer in 't openbaar tussen de Judeeërs. Maor hee ging naor ne stae kortbi'j de weuste, ne stad dee-t ze Efraïm neumt. Daor bleef hee met ziene laerlingen.

55 Het Pesachfeest van de Judeeërs kwam der an. Völle leu uut de omgeving gingen al veur het Pesachfeest naor Jeruzalem hen, um zich te reinigen.
56 Ze kekken uut naor Jezus. Ze stonnen in den tempel bi'j mekare en zeiden: "Wat döcht ow dervan, zol hee nog naor 't feest kommen?"
57 De hogepriesters en de Farizeeën hadden verordonnaerd, dat iederene dén wis waar at Jezus was, dat mos angevven, zodat ze um griepen konnten.

12:1 Zes dage veur Pesach ging Jezus naor Bethanië, waor Lazarus wonnen, dén hee uut den dood op ewekt had.
2 Ze maken daor veur um ne maoltied klaor. Martha bedenen en Lazarus was der ene van dee, dee met Jezus an taofel anlaggen.
3 Ton nam Maria een kruuksken met kostbaoren zuveren nardusollie en zee zalven daormet Jezus ziene veute en dreugen dee met eure heure af. Daorumme rok 't hele huus naor den geur van den balsem.
4 Ton zei Judas Iskariot, ene van ziene laerlingen, dén um later verraon zol:
5 "Waorumme is dizzen ollie neet veur dreehonderd denarie verkocht, um dat geld an de armen te doon?"
6 Dat zei hee neet, umdat hee zo slim begaon was met de armen, maor umdat hee ne deaf was en uut den buul jatten, waor-t hee op passen mos.
7 Jezus zei um: "Laot eur toch geworden, zee hef het veur den dag van miene grove bewaard.
8 De arme leu he-j jo altijd bi'j ow, maor mi'j he-j neet altijd."
9 Völle van de Judeeërs wisten der van, dat hee daor was, en zee kwammen op um to, neet allenig um Jezus, maor ok um Lazarus te zeen, dén hee uut den dood op ewekt had.
10 De ovverpriesters ovvernaeren um ok Lazarus van kant te maken,
11 umdat deur wat met Lazarus gebeurd was, heel wat Judeeërs ovverlepen en in Jezus geleuven gingen.

12 Den volgenden dag vernam der völle volk, dat naor 't feest ekommen was, dat Jezus onderweg was naor Jeruzalem.
13 Ze trokken zich tekke van de palmbeume en gingen der op uut um Jezus te treffen.
14 En ze repen: "Hosanna! Ezegend, dén kump in den name van den Heer, den koning van Israël."
15 Jezus vond ne jongen ezel en ging der op zitten, zoas der eschrevven steet: "Waes neet bange, Sion, mien dochter. Kiek, owwen koning kump, hee zit op het jong van ne ezel."
16 Aerst begreppen ziene laerlingen dit neet, maor ton Jezus in ziene glorie was, heugen 't eur, dat dit aover um eschrevven was en wat ze um an edaone hadden.
17 De leu, dee-t der bi'j ewes waren, ton hee Lazarus uut 't graf eropen had en uut den dood op ewekt had, getugen daorvan.
18 Daorumme kwam het volk op um af, want ze hadden eheard, dat hee dit teken edaone had.
19 De farizeeërs zeiden teggen mekare: "Zee-j no wal, wi'j scheid der niks met op, de hele welt löp um jo nao."
20 Der waren ok wat Grieken onder de leu, dee-t naor 't feest ekommen waren um God te anbidden.
21 Dee kwammen bi'j Filippus, dén van Bethsaïda in Galilea was, en vrogen um: "Menaer, wi'j wilt gaerne Jezus zeen."

22 Filippus ging naor Andreas hen en vertellen um dat, en Andreas en Filippus
vertellen het Jezus.

23 Jezus antwoorden: "Het uur is ekommen, dat den Mensenzönne
verhaerlijkt wodden zal.

24 Wisse, ik zeg ow, as het köörnken neet in de grond völt en doodgeet, dan
blif het niks ander as 'n köörnken. Maor as het doodgeet, brech het völle
vrucht op.

25 Wel an zien laeven hecht, zal 't kwiet worden. Wel zien laeven van ginne
waerde acht in disse welt, dén behölt 't veur eeuwig.

26 As der ene mi'j denen wil, mot e zich bi'j mi'j ansluten. Waor ik bunne, zal
hee ok waen, dén mi'j hölp. As ene mi'j hölp, dén zal alle aere krieggen van
den Vader.

27 Maor no wet ik neet maer, wat ik der met hebbe, wat za-k zeggen? Vader,
spaor mi'j veur dit uur. Maor juist veur dit uur bun ik ekommen.

28 Vader, maak owwen name groot." Ton kwam der ne stemme uut den hemel:
"Ik heb um al groot emaaft en zal het vanniejs waer doon."

29 't Volk, dat der bi'j ston en dat heuren, menen dat het edonderd had.
Anderen zeiden: "Ne engel sprok teggen um."

30 Maor Jezus zei: "Neet veur mi'j is dee stemme der ewest, maor veur
owleu.

31 No völt 't aordeel aover disse welt. No zal dén, dén 't in de welt veur 't
zeggen hef, der uut esmetten worden.

32 As ik van de aerde umhoge ehaald worde, za-k iederene naor mi'j to
halen."

33 Daormet wol hee anduden wat veur ne dood hee starven zol.

34 Ton antwoorden het volk um: "Wi'j hebt in de wet eheurd, dat den Christus
der altied waen zal. Ho kön i'j dan zeggen, dat den Mensenzönne umhoge
ehaald worden mot? Wee is dan dizzen Mensenzönne?"

35 Jezus antwoorden eur: "Nog maor een hörtjen is het lecht bi'j ow. Zo gao
owwen weg zolange a-j het lecht hebt, dat 't duuster ow neet overvallen
zal.

Wel in den duusteren löp, wet neet waar-t hee opan geet.

36 Zolange as i'j het lecht hebt, geleuve in het lecht, dan zöl i'j kinder van
het lecht worden."
Dizze dinge zei Jezus en hee ging weg en leet zich an eur neet maer zeen.

37 Hee had veur eure ogen al zovölle wondertekens edaone, maor toch
geleuven ze neet in um.

38 Zodat 't woord van den profeet Jesaja uitkwam, dat zeg: 'Heer, wel hef
der geleufd in wat wi'j ezegd hebt? En wel hef den Heer ziene kracht
zeen laoten?'

39 Daorumme konnen ze jo neet geleuven, ok umdat Jesaja ezegd had:
40 'Hee hef eur de ogen blind en het harte hard emaaft, dat ze met eure
ogen neet zeen en met het harte neet begriepen zollen, en dat ze neet
zollen gaon laeven en dat ik eur baeter maken zol.'

41 Dit hef Jesaja ovver Jezus ezegd, want hee zag ziene glorie.

42 Toch waren der onder de leiders van 't volk völle, dee in um geleuven,
maor vanwaege de farizeeën der neet veur uitkwammen, anders zollen ze
de synagoge uut ezet worden.

43 Want ze hadden maer op met het anzeen van de leu, dan met de aere van
God.

44 Maor Jezus reep: "Wel in mi'j geleuft, geleuft neet in mi'j, maor in wel mi'j
estuurd hef.

45 En wel mi'j zut, zut wel mi'j estuurd hef.

46 Ik bun as lecht in de welt ekommen, zodat iederene, dén in mi'j geleuft,
neet in den duusteren blieven zal.

- 47 En as ene naor miene waorde luustert, maor der neet naor dut, dan zal ik um der neet um aordelen. Want ik bun neet ekommen um de welt te aordelen, maor um de welt te redden.
- 48 Wel niks van mi'j wetten wil en miene waorde (het woord dat ik esproken hebbe) neet annump, dat zal um aordelen op den lesten dag.
- 49 Want neet uut mi'jzelf heb ik esproken, maor den Vader, dén mi'j estuurd hef, hef mi'j opdracht egovven, wat ik zeggen en spraeken zol.
- 50 En ik wette dat ziene opdracht eeuwig laeven brech.
Wat ik dus zegge, is wat den Vader mi'j ezegd hef."

- 13:**1 't Was veur 't Paosfeest. Jezus wist, dat veur um de tied ekommen was, dat hee uut dizze welt weg mos, um naor den Vader te gaon. Hee was slim wies met eur, dee-t in de welt bi'j um heuren en dat bleef hee töt an 't leste.
- 2 't Gebeuren onder 't aeten. Den duvel had Judas Iskariot al in 't harte elegd, dat hee Jezus anbrenge zol.
- 3 Jezus wist dat den Vader um alles in hande egovven had en dat hee van God kwam en naor God hen ging.
- 4 Hee ston op van de taofel en lei zien overkleed af, kreg zich ne dook en knuppen zich dén umme.
- 5 Daornao dee hee water in ne waskomme en begon de veute van ziene laerlingen te wassen en dreugen dee af met den dook, dén hee umme had.
- 6 Zo kwam hee ok bi'j Simon Petrus. Dén zei teggen um: 'Heer, wol i'j mi'j de veute wassen?'
- 7 Jezus zei um: "Wat ik do, dat begriep i'j now neet, maor later zöl i'j 't begriepen."
- 8 Maor Petrus zei teggen um: "Miene veute zöl i'j van zien laevensdage neet wassen."
Maor Jezus zei: "As ik ze ow neet wasse, dan heure i'j neet bi'j mi'j."
- 9 Ton zei Simon Petrus teggen um: "Heer, dan allenig neet miene veute, maor ok de hande en het heufd."
- 10 Jezus antwoorden: "Dén zich al ewassen hef, hef niks maer neudig dan zich de veute te wassen. En i'jleu bunt rein, maor neet allemaole."
- 11 Hee wist jo wel um anbrenge zol en daorumme zei hee: "I'jleu bunt neet allemaole rein."
- 12 Ton hee eur de veute ewassen had, dee hee zien overkleed waer an. Hee ging waer an taofel en zei teggen eur: "Begriep i'jleu wat ik ow edaone hebbe?"
- 13 I'jleu neumt mi'j meester en heer, en daor hebt i'jleu geliek an, want dat bun ik.
- 14 As ik owleu, as owwen heer en meester, de veute ewassen hebbe, dan zol i'jleu ok mekare de veute wassen motten.
- 15 Ik heb owleu het veurbeeld egovven, zodat i'jleu ok zo zollen doon, wat ik ow edaone hebbe.
- 16 Wisse waor, ik zeg ow, ne knecht steet toch neet boven zienen heer en wel ne bosschop brech, is toch neet groter as wel um estuurd hef?
- 17 As i'jleu dizze dinge begriep, bu'j good af, a-j der naor doot.
- 18 Ik zegge dit neet over owleu allemaole. Ik wet wel ik uut ekozzen hebbe. Wat in de Schriften steet, mot voluut gebeuren: 'Dén brood met mi'j at, hef zich teggen mi'j ekaerd'.
- 19 Ik zeg ow vanteveurne, aer dat het geet gebeuren. En as 't dan gebeurt, zölt i'jleu geleuven, dat ik (van God) bun.
- 20 Wisse waor, ik zeg owleu: Wel ene, dén deur mij estuurd is, bi'j zich opnömp, nömp mi'j op. En wel mi'j bi'j zich opnömp, nöp Um op, den mi'j estuurd hef."

21 Ton hee dit ezegd had, raken hee helemaols van slag en zei 't rondoot:
 "Wisse, ik zeg ow, ene van owleu zal mi'j anbrengen."
 22 De laerlingen kekken mekare an, ze wisten neet over wel hee het had.
 23 Ene van de laerlingen, waor Jezus slim wies met was, zat naost um an
 taofel.
 24 Simon Petrus gof um een teken um an Jezus te vraogen ovver wel hee 't
 had.
 25 Dén baog zich naor Jezus to en zei: "Heer, wel is het?"
 26 Jezus antwoorden: "Dén ik een stuk brood in de schale deupe en zal
 gevven."
 Hee nam een stuk brood en deupen het in en gof het aan Judas, Simon
 Iscariot zienen zönne.
 27 Met dat dén het brood annam, kwam den satan in um. Daorumme zei
 Jezus um: "Wa-j wilt doon, do dat gauw."
 28 Ginne van dee-t an taofele anlagen begrep wat hee teggen um zei.
 29 Umdat Judas ovver 't geld ging, dachten der wat van eur dat Jezus um zei
 te kopen wat neudig was veur 't feest, of dat hee de armen wat gevven
 mos.
 30 Judas nam het stuk brood en ging rap naor buten. Het was nacht.

31 Ton Judas weg egaone was, zei Jezus: "No is de glorie van den zönne van
 de mensen zichtbaor worden en deur um de glorie van God.
 32 As Gods ziene glorie deur um zichtbaor eworden is, zal God um ok in dee
 glorie delen laoten. No metene.
 33 Beste leu, ik bun nog een hörtjen bi'j ow. I'jleu zölt mi'j zeuken en zoas ik
 teggen de Judeeërs ezegd hebbe, zeg ik het no ok teggen ow: Waor ik
 hengao, könt i'jleu neet kommen.
 34 Ik gef owleu ne ni'je opdracht: Waes wies met mekare, zoas ik wies ewest
 bunne met owleu, zo mot i'jleu ok wies waen met mekare.
 35 Daordeur zal, as i'jleu wies bent met mekare, iederene wetten dat i'jleu
 miene laerlingen bunt."
 36 Simon Petrus vroeg um: "Heer, waor gao-j hen?". Jezus antwoorden um:
 "Waor ik hengao, könt i'jleu mi'j no neet volgen. Later zö-j mi'j volgen."
 37 Petrus zei: "Heer, waaromme kan ik ow no neet volgen? Ik heb mien
 laeven gaerne veur ow ovver."
 38 Jezus antwoorden um: "I'j hebt ow laeven veur mi'j ovver? Wisse waor, ik
 zegge ow: veurdat der ne hane kraeit, zöl i'j dreemaol ezegd hebben, da-j
 mi'j neet kent.

14:1 Maak ow neet naar, i'jleu geleuft in God, geleuf ok in mi'j.
 2 In 't huus van mien vader könt der völle wonnen. As dat neet zo was, zol
 ik owleu dan ezegd hebben: Ik gao daar hen um veur owleu ne plaatse
 klaor te maken?
 3 As ik gao en veur owleu ne plaatse klaor emaaft hebbe, dan kom ik waer
 en zal ow ophalen, zodat i'jleu mögt waen, waor ik bunne.
 4 En waor ik hen gao: i'jleu wet den weg."
 5 Ton zei Thomas: "Heer wi'j wet jao gaar neet, waor i'j hengaot, ho könne
 wi'j den weg dan wetten?"
 6 Jezus zei um: "Ik bun den weg, de waarheid en het laeven. Ginne kump
 bi'j den Vader, as deur mi'j.
 7 As i'j mi'j hebt laeren kennen, dan zöl i'j ok den Vader laeren kennen. Van
 no af an ken i'j um en hebt i'j um ezene."
 8 Filippus zei teggen um: "Heer, laot ons den Vader zeen, dat is ons genug."
 9 Jezus zei um: "Ik bun no al zolange bi'j owleu en nog ken i'j, Filippus, mi'j
 neet?"

- Wel mi'j ezene hef, hef den Vader ezene. Ho kön i'j dan zeggen: 'Laot ons den Vader zeen'?
- 10 Geleuf i'j neet dat ik in den Vader bunne en den Vader in mi'j?
De waorde, dee ik teggen owleu spraeke, spræk ik neet op eigen gezag, maor dat is 't wark van mien Vader in mi'j.
- 11 Nem van mi'j an: Ik bun in den Vader en den Vader is in mi'j. Of anders: geleuf het um wa-j zeet gebeuren.
- 12 Wisse waor, ik zegge owleu: Wel in mi'j geleuft: de dinge dee ik do, zal hee ok doon.
Jao, grotere dan dee, want ik gao naor den Vader.
- 13 En wat i'jleu vraogen zölt in mienen name, ik zal het doon, zodat den Vader de aere krig in den zönne.
- 14 Alles wat i'jleu in mienen name vraogt, ik zal 't doon.
- 15 As i'jleu wies met mi'j bunt, zöl i'j doon, wat ik ow op edragen hebbe.
- 16 En ik zal den Vader vraogen nen anderen te sturen, dén 't veur ow opnömp en d
én veur altied bi'j ow waen zal, den geest van de waarheid.
- 17 De welt kan dén neet ontvangen, want dee zut en kent um neet. Maor i'jleu kent um wal, want hee blif bi'j ow en zal in ow waen.
- 18 Ik zal owleu neet as weeskinder achterlaoten. Ik komme bi'j ow terugge.
- 19 Nog een hörtjen en de welt zut mi'j neet maer.
Maor i'jleu zeet mi'j, want ik laeve en ok i'jleu zölt laeven.
- 20 Op dén dag zölt i'jleu wetten, dat ik in mien Vader bunne en i'jleu in mi'j en ik in owleu.
- 21 Dén wet, wat ik op edragen hebbe en daornaor dut, is wies met mi'j. En wel wies is met mi'j, daor hef mien Vader wille an. Ik zal wies waen met um en mi'j an um bekend maken."
- 22 Judas, neet dén uut Iskariot, zei: "Heer, ho kump het, dat i'j ons hebt laoten zeen, wee at i'j bunt, en neet an de welt?"
- 23 Jezus antwoorden um: "Wel wies is met mi'j, zal zich hollen an mien spraeken. En mien Vader zal wille an um hebben. En wi'j zölt naor um to gaon en veur altied bi'j um wonnen.
- 24 Wel neet wies met mi'j is, höldt zich neet an miene waorde.
En de waorde, dee i'j heurt bunt neet van mi'j, maor van den Vader, dén mi'j estuurd hef.
- 25 Dit zeg ik allemaole teggen ow, no ik bi'j owleu bunne.
- 26 Maor dén, dén het veur ow opnömp, dén den Vader in mienen name sturen zal, dén zal ow alles laeren en laoten begriepen, wat ik ow ezegd hebbe.
- 27 Vrae laot ik owleu, miene vrae gef ik owleu. Ik gef ow dee neet, zoas de welt dee göf. Maak ow neet naar en laot ow neet bange maken.
- 28 I'j hebt eheurd dat ik teggen owleu zei: 'Ik gao weg en ik komme waer bi'j ow.
As i'jleu wies met mi'j bunt, zol i'j der bli'j met ewest waen, dat ik naor den Vader gao, want den Vader is groter as ik.
- 29 Ik zeg owleu dit no, aer 't gebeurt. As 't dan zo wied is, zölt i'jleu het geleuven.
- 30 Ik zal neet langer maer met owleu praoten, want dén 't in de welt veur 't zeggen hef, kump. Ovver mi'j hef hee niks te zeggen.
- 31 Maor de welt mot wetten, dat ik wies bun met den Vader en mi'j holle an wat hee mi'j op edragen hef, jao dat do ik.
- 32 Stao op, lao-w hier weggaon.

15:1 Ik bun den waoren wienstok en mien vader is den wienboer.

- 2 Iedere ranke an mi'j, dee gin vruchten dreg, haalt hee der af en dee-t wal
vruchten draagt, sneuit hee bi'j, waordeur ze maer vruchten dragen zölt.
- 3 I'jleu bunt al bi'j esneuid deur 't woord, dat ik teggen ow esprokken hebbe.
- 4 Blijf in mi'j en ik in ow. Ne ranke kan neet, as ze neet an den wienstok
vaste zit, vruchten gevven uut zichzelf.
Zo geet 't ok met owleu, as i'j neet in mi'j blijft.
- 5 Ik bun den wienstok, i'jleu de ranken. Wel in mi'j blif en ik in um, dén dreg
völle vruchten. Zonder mi'j könt i'jleu niks doen.
- 6 Wel neet in mi'j blif, wordt as ranke weg egooid. Dee ranke verdort en
wordt bi'jene gard, in 't vuur esmetten en verbrand.
- 7 As i'jleu in mi'j blijft en miene waorde in ow blijft: wat i'jleu ok wilt, i'j
zölt vraogen en het zal ow gebeuren.
- 8 Mien Vader krig de aere deur de völle vruchten, dee ij'leu dragen zölt en i'j
zölt miene laerlingen waen.
- 9 Zoas den vader wies was met mi'j, bun ik wies ewest met owleu. Blijf in
miene leefde.
- 10 As i'jleu doot wat ik ow op edragen hebbe, blif i'j in miene leefde, net as
ik edaone hebbe wat den Vader mi'j op edragen hef en ik in ziene leefde
blieve.
- 11 Dizze dinge heb ik owleu ezegd, zodat miene bli'jschop in ow blif en owwe
bli'jschop kompleet waen mag.
- 12 Dit draag ik owleu op: i'jleu zölt wies waen met mekare, net zoas ik wies ewest
bunne met owleu.
- 13 Ginne hef der ne grotere leefde as wel zien laeven göf veur ziene
kammeräo.
- 14 I'jleu bunt miene kammeräo as i'j doot wat ik ow op edragen hebbe.
- 15 Ik zal ow neet langer knechte neumen, want ne knecht wet neet, wat zien
heer dut.
Owleu heb ik kammeräo eneumd, want de dinge dee ik van mienen Vader
eheard hebbe, heb ik owleu deur egovven.
- 16 I'jleu hebt neet mi'j uut ekozzen, maor ik owleu. En ik heb ow an esteld
um op weg te gaon en vrucht te dragen, vruchten, dee-t good blijft.
Wat i'jleu den Vader ok in mienen name vraogt, zal Hee ow gevven.
- 17 Dit draag ik ow op, dat ij'leu wies bun met mekare.
- 18 As de welt ne haekel an owleu hef, mo-j maor bedenken, dat ze an mi'j
aerder ne haekel ehad hef as an ow.
- 19 As i'jleu net as de welt wazzen, zol de welt wille an owleu hebben. Maor
i'jleu bunt neet as de welt, want ik heb owleu uut de welt uut ezocht en
daorumme hef de welt ne haekel an owleu.
- 20 Denk an wat ik ow ezegd hebbe: ne knecht steet neet boven zienen heer.
Hebt ze achter mi'j an ezaeten, ok achter ow zölt ze an zitten.
Hebt ze zich an miene waorde ehollen, an dee van ow zölt ze zich ok
hollen.
- 21 Maor dit zölt ze owleu allemaole andoon vanwaege mienen name. Ze kent
jo dén neet, dén mi'j estuurd hef.
- 22 As ik neet ekommen wazze en teggen eur esprokken hadde, dan wazzen
eur gin verkaerde dinge te verwieten. Maor now bunt eure verkaerde
dinge neet good te praoten.
- 23 Wel ne haekel an mi'j hef, hef ok ne haekel an mien Vader.
- 24 As ik dizze dinge neet onder eur edaone had, dee nog gin ander mense
edaone hef, zollen ze neet better wetten. Now hebt ze ezene en hebt ne
haekel ehad an beide, an mi'j en mien Vader.
- 25 Zo kump het woord uut, dat ovver eur in de wet eschrevven is: ze hebt
zonder reden ne haekel an mi'j ehad.

26 As dén, dén 't veur ow opnump, kump, - dén ik van den Vader uut naor
owleu sturen zal, den geest van de waarheid -, dén zal van mi'j getugen.
27 En ok i'jleu zölt ook getugen, want i'j bun vanaf 't begin al bi'j mi'j.

16:1 Dit heb ik owleu ezegd, zoda-j neet an 't strukelen komt.
2 Ze zölt ow uut de synagoge uitdoon, jao, der kump ne tied, dat iederene,
dén ow 't laeven nump, dech, dat hee daor God met deent.
3 En dit zölt ze doon, umdat ze den Vader neet kent, en mi'j ok neet.
4 Maor dit heb ik owleu ezegd, dat as het zo wied is, i'jeu ow herinnert, dat
ik het ow ezegd hebbe.
Ik heb het ow neet gelieke ezegd, want ton was ik jo nog bi'j ow.
5 Maor no gao ik naor Um to, dén mi'j estuurd hef, en ginne van owleu vrög
mi'j: 'Waor gao-j hen?'
6 Maor umdat ik ow dit alles ezegd hebbe, is ow harte no vol verdreet.
7 Maor ik heb ow de waarheid ezegd; het is baeter veur owleu dat ik weg
gao.
As ik neet weggao, zol dén, dén 't veur ow opnump, neet bi'j ow kommen.
As ik gao, zal ik um owleu sturen.
8 En as hee kump, zal hee de welt dudelijk maken wat neet dög, wat richtig
is en wat 't aordeel is.
9 Wat neet dög, is, dat ze neet in mi'j geleuft.
10 Richtig is, dat ik hengao naor den Vader en i'jleu mi'j neet maer zeen zölt.
11 't Aordeel is, dat dén, dén 't in de welt veur 't zeggen hef, veraordeeld is.
12 Völle heb ik owleu nog te zeggen, maor dat kö-j der now neet bi'j hebben.
13 Maor as den geest van de waarheid kump, zal dén ow wegwies maken in
alles wat waor is.
Want dén sprök neet uut zichzelf, maor alles wat hee heurt, dat göf hee
owleu bloos deur. En hee göf an, wat der gebeuren geet.
14 Hee zal mi'j groot maken, want dat, wat hee van mi'j hef, dat göf hee
owleu deur.
15 Alles wat den Vader toheurt, heurt ok mi'j to. Daorumme zei ik: alles wat
hee ow deurgöf, hef hee van mi'j.
16 Nog maor een hörtjen en i'jleu zeet mi'j neet maer. En waer effen en dan
zöl i'j mi'j zeen. Want ik gao weg, naor den Vader hen."
17 Wat van ziene laerlingen zeiden teggen mekare: "Waor hef hee het aover
as hee zeg: 'Nog maor een hörtjen en i'jleu zeet mi'j neet maer. En waer
effen en dan zöl i'j mi'j zeen? En: Ik gao weg, naor den Vader hen.'"
18 Ze zeiden: "Wat bedoelt hee met 'een hörtjen'? Wi'j wet neet, waar-t hee
het over hef."
19 Jezus begrep, dat ze um gaerne wat vraogen wollen en zei eur: "Nog maor
een hörtjen en i'jleu zeet mi'j neet maer. En waer effen en dan zöl i'j mi'j
zeen?"
20 Wisse, ik zegge owleu: i'jleu zölt jammeren en angaon, maor de welt zal
bli'j waen.
I'jleu zölt verdreet hebben, maor ow verdreet zal ummeslaon in bli'jschop.
21 As ne vrouwe in 't kraombedde kump, hef ze piene, want veur eur is 't zo
wied.
Maor as ze het kind op de welt ebracht hef, dan dech zee der jo gaar neet
maer an, dat ze 't zo zwaor ehad hef.
22 Ok i'jleu hebt no verdreet, maor ik zal ow waerzeen en ow harte bli'j
maken en dee bli'jschop zal ow ginne afnemmen.
23 En op dén dag zöl i'j mi'j niks meer te vraogen hebben.
Wisse, ik zegge owleu: Wat i'j den Vader in mienen name ok vraogt, hee
zal het ow gevven.

- 24 Töt no to heb i'j niks evraogd in mienen name. Vraog en i'j zölt kriegen en zo kan owwe bli'jschop neet groter worden.
- 25 Dit heb ik owleu in geliekenissen ezegd. De tied kump dat ik het ow neet maer in geliekenissen zeggen zal, maor zonder umwaege ovver den Vader vertellen zal.
- 26 Op dén dag zöl i'j zelf in mienen name den Vader vraogen. Dan hoof ik het neet maer veur owleu te done.
- 27 Den vader zelf is wies met owleu, want i'jleu waren wies met mi'j en hebt geleufd, dat ik van God ekommen bunne.
- 28 Ik komme van den Vader weg en bun in de welt ekommen. Ik gao waer weg uut de welt en gao naor den Vader hen."
- 29 Ziene laerlingen zeiden: "Kiek, no zeg i'j het zonder umwaege en neet in geliekenissen.
- 30 No wette wi'j, dat i'j alles wet en het neet neudig hebt, dat ene ow wat vraogen zal. Wi'j geleuft, dat i'j van God komt."
- 31 Jezus antwoorden: "No geleuft i'jleu?
- 32 Waes der op verdacht, de tied kump en is der jo al, dat i'jleu uutene edreven wordt, ieder ne eigen kante op. En i'jleu laot mi'j allene. Toch bun ik neet allene, want den Vader is met mi'j.
- 33 Dizze dinge heb ik owleu ezegd, zodat i'jleu deur mi'j vrae hebben zölt, a-j het zwaor hebt in de welt. Maor mood hollen, ik hebbe de welt ovverwonnen."

17:¹ Dit allemaole zei Jezus. Hee sloog ziene ogen op naor 'n hemel en zei: "Vader, het is zo wied. Maak den zönne groot, dan zal den zönne ow groot maken.

- 2 I'j hebt um jo volmacht egovven ovver alle leu, um alles wat I'j um egovven hebt en um an eur het eeuwige laeven te gevven.
- 3 Het eeuwige laeven is, dat ze ow kennen zölt, den enigen waoren God, en wel I'j estuurd hebt: Jezus Christus.
- 4 Ik hebbe ow op aerde groot emaaft. Het wark, dat I'j mi'j te done egovven hebt, heb ik edaone.
- 5 Vader, maak mi'j no bi'j ow groot, met de glorie, dee ik bi'j ow hadde aer de welt der was.
- 6 Ik hebbe owwen name an de leu bekend emaaft, dee I'j mi'j in de welt egovven hebt.
Ze heuren ow to en I'j hebt ze an mi'j egovven. Ze hebt zich an ow woord ehollen.
- 7 No wet ze, dat alles, wat I'j mi'j egovven hebt, bi'j ow haer kump.
- 8 De waorde, dee I'j mi'j egovven hebt, heb ik eur egovven en dee hebt ze an enommen. Ze wet wal degelijk, dat ik van ow haer komme, en ze geleuft, dat I'j mi'j estuurd hebt.
- 9 Ik vraoge dit veur eur. Ik vraoge dit neet veur de welt, maor veur eur, dee I'j mi'j egovven hebt, want ze heurt jo ow to.
- 10 En wat van mi'j is, is van ow, en wat van ow is, is van mi'j. Dat is miene glorie.
- 11 Ik bun neet langer in de welt en gao naor ow hen. Maor zee bunt wal in de welt.
Heiligen Vader, bewaar eur, dee I'j mi'j egovven hebt, in owwen name. Dat zee, as wi'j, ene bunt.
- 12 Ton ik bi'j eur wazze, heb ik eur, dee I'j mi'j egovven hebt, in owwen name bewaard en ovver eur ewaakt. Ginne van eur is verlaorne egaone, bloos dén, den zönne van het kwaode. Zo is gebeurd, wat in de Schriften steet.
- 13 No kom ik bi'j ow. Ik zegge dit allemaole hier in de welt, zodat ze aoverloopt van miene bli'jschop.

14 Ik heb eur ow waard egovven en de welt hef ne haekel an eur ekreggen, umdat zee neet bi'j de welt heurt. Net zoas ik neet bi'j de welt heure.

15 Ik vraoge neet eur uut de welt te halen, maor dat I'j eur veur 't kwaod bewaart.

16 Ze heurt jo neet bi'j de welt, net as ik neet bi'j de welt heure.

17 Hol eur hoge in owwe waarheid. Ow waard is waarheid.

18 Zo as I'j mi'j de welt in estuurd hebt, zo heb ik eur de welt in estuurd.

19 Veur eur heb ik heilig elaeft, dat zee ok heilig laeven zölt in de waarheid.

20 Neet allene veur eur vraoge ik het, maor veur alle leu dee-t deur eur waard in mi'j geleuft.

21 Dat ze allemaole ene waen zölt, as I'j, Vader, ene bunt met mi'j en ik met ow. Dan bunt ze ok ene met ons en dan zal de welt geleuven, dat I'j mi'j estuurd hebt.

22 De glorie, dee I'j mi'j egovven hebt, heb ik eur egovven, um ene te waen, zoas wi'j ene bunt,

23 ik in eur en I'j in mi'j. Zo zölt ze helemaol ene waen. De ganse welt zal wetten, dat I'j mi'j estuurd hebt en wille ehad hebt an eur, net as I'j wille ehad hebt an mi'j.

24 Vader, ik vraoge ow, dat wee-t I'j mi'j egovven hebt, ok bi'j mi'j waen mögt. Dan zölt ze miene glorie zeen, dee I'j mi'j egovven hebt. I'j bunt jo wies met mi'j ewest, nog van veur de welt bestond.

25 Rechtvaardigen Vader, al kent de welt ow neet, ik ken ow wal. En zee wet, dat I'j mi'j estuurd hebt.

26 Ik hebbe eur owwen name bekend emaaft en zal dat blieven doon. Dat de wille, dee I'j an mi'j ehad hebt, in eur waen mag en ik in eur."

18:1 Ton hee dit allemaole ezegd had, ging Jezus met ziene laerlingen naor gunne kante van de Kidronbaeke. Daor ging hee met ziene laerlingen ne olievenhof an in.

2 Judas, dén um verraoden zol, kennen dizze plaatse ok. Want Jezus was daor vake met ziene laerlingen bi'j mekare ewest.

3 Daorumme ging Judas daor hen met een cohort soldaoten en een stuk of wat knechte van de hogepriesters en farizeeërs. Ze hadden lantaerns, fakkels en waopens bi'j zich.

4 Jezus, dén wist wat um te wachten ston, trad op eur to en zei: "Wel zeukt i'jleu?"

5 Zee antwoorden um: "Jezus uut Nazareth." Hee zei: "Dat bun ik." Judas, dén um verraoden zol, ston der ok bi'j.

6 Ton hee teggen eur zei: "Dat bun ik", slogen ze van schrik steil achterover.

7 Vanni'js vrog hee eur: "Wel zeukt i'jleu?" Zee zeiden: "Jezus uut Nazareth."

8 Jezus antwoorden: "Ik heb ow toch al ezegd, dat ik dat bunne. At i'jleu mi'j zeukt, laot dee daor dan gaon."

9 Zo kwam het woord uut, dat hee ezegd had: "Van dee I'j mi'j hebt to vertrouwd, heb ik der ginne verlaorne."

10 Simon Petrus, dén een zwaerd had, trok het en raken der ne knecht van den hogepriester met en sloog um daorbi'j het rechteraor af. Den knecht heten Malchus.

11 Ton zei Jezus teggen Petrus: "Staek dat zwaerd weer bi'j ow. Den beker, dén den Vader mi'j egovven hef, zal ik dén dan neet drinken?"

12 Het cohort, met den commandant en de knechte van de Judeeërs, greppen um en bonden um de hande vaste.

13 Zee brachten um aerst naor Annas hen, den schoonvader van Kajafas, dén dat jaor hogepriester was.

14 Hee was het, dén de Judeeërs den raad egovven had: "Het brech maer an at der ene störf veur 't hele volk."

- 15 Simon Petrus en ne anderen laerling wazzen Jezus evolgd. Dén laerling was kunnig met den hogepriester en ging met Jezus de binnenplaatse van den hogepriester op.
- 16 Petrus stond buten bi'j de paorte. Daorumme kwam den anderen laerling, dén kunnig met den hogepriester was, naor buten en sprok met de paortwachtster en nom Petrus met naor binnen.
- 17 Ton zei de paortwachtster: "Bun i'j ok neet ene van de laerlingen van dén man?" Maor hee zei: "Bun ik neet."
- 18 De knechte en de officieren warmen zich bi'j een vuur, dat ze emaaft hadden, want 't was slim kold. Petrus ston ok bi'j eur en warmen zich.
- 19 Den hogepriester begon Jezus te vraogen naor ziene laerlingen en ziene bosschop.
- 20 Jezus zei: "Ik heb altied openlijk teggen de welt esprokken, ik heb altied in de synagoge en den tempel onderricht egovven, daor waar-t de Judeeërs altied bi'j mekare komt. Ik heb niks in 't geniep ezegd.
- 21 Waorumme ondervraag i'jleu mi'j? Vraag eur, dee-t eheurd hebt, wat ik esprokken heb. Dee wet, wat ik ezegd heb."
- 22 Ton hee dit zei, gaf ene van de knechte, dén der bi'j ston, um ne klap in het gezichte: "Praot i'j zo teggen den hogepriester?"
- 23 "As ik wat verkaerds ezegd heb, bewies mi'j dan, wat der verkaerd an was", antwoorden Jezus um. "Maor as ik geliek heb, waorumme slao-j mi'j dan?"
- 24 Ton sturen Annas um met de hande vaste ebonden, naor Kajafas, den hogepriester.
- 25 In tussentied stond Petrus zich te warmen. "Bun i'j ok neet ene van ziene laerlingen?" vrogen ze um. "Nae, dat bun ik neet", zei hee.
- 26 Ene van de knechte van den hogepriester, familie van wel Petrus 't aor afeslagen had, zei: "Heb ik ow neet met um in den hof ezene?"
- 27 Vanniejs ontkennen Petrus en voort kraeien ne hane.
- 28 Ze brachten Jezus van Kajafas naor 't Pretorium hen. 't Was nog vrog. Ze gingen het Pretorium neet an in, um neet onrein te worden en zo het Pascha te können hollen.
- 29 Daorumme kwam Pilatus veur eur naor buten hen en zei: "Waor beschuldigt i'jleu dizzen man van?"
- 30 Zee antwoorden um: "As hee gin kwaod dee, hadden wi'j um neet an ow uut eleverd.
- 31 "Nem um zelf met en aordeel um op grond van owwe eigen wet", zei Pilatus eur. Maor de Judeeërs zeiden: "Wi'j hebt het recht neet ene dood te maken."
- 32 Zo gebeuren het woord van Jezus, ton hee duden ho hee uut de tied kommen zol.
- 33 Ton ging Pilatus het Pretorium weer an in, reep Jezus bi'j zich en zei teggen um: "Bun i'j den koning van de Judeeërs?"
- 34 Jezus antwoorden: "Zeg i'j dit uut owzelf of hebt anderen ow dit ovver mi'j ezegd?"
- 35 Pilatus zei: "Ik bun toch gin Judeeër? Ow volk en den hogepriester hebt ow bi'j mi'j an ebracht. Wat heb i'j edaone?"
- 36 "Mien könninkriek is neet van dizze welt", antwoorden Jezus. "As mien könninkriek van dizze welt waen zol, zollen miene leu der wal veur evochten hebben, dat ik neet deur de Judeeërs bedraogen worden zol. Maor mien könninkriek is neet van hier."
- 37 Pilatus antwoorden: "Bun i'j dan toch ne koning?" "I'j zegt, dat ik koning bun", zei Jezus. "Hierveur bun ik gebaorne en hierveur bun ik in de welt ekommen, dat ik getuge van de waarheid. Iedereene, dee uut de waarheid is, luustert naor miene stemme."
- 38 Daorop zei Pilatus: "Wat is waarheid?"

Ton hee dit ezegd had, ging hee weer naor buten hen, naor de Judeeërs en zei: "Ik kan gin schuld bi'j um vinden.
39 Maor bi'j owleu is 't gebroek, dat ik ene met Pesach vri'jlaote. Wilt i'jleu, dat ik ow den koning van de Judeeërs vri'jlaote?"
40 Ze schreeuwen 't uut: "Nae, dén neet, maor Barabbas." Barabbas no was ne misdadiger.

19:1 Ton leet Pilatus Jezus vaste nemmen en geselen.
2 En de soldaoten vlochten ne krone van deurnentäkke en zetten um dén op het heufd en ze slogen um ne purperen mantel umme
3 Ze kwammen op um to en zeiden: "Hulde veur den koning van de Judeeërs". En ze slogen um in 't gezichte.
4 Pilatus kwam weer naor buten en zei: "Kiek, ik breng um bi'j ow, want i'jleu mot wetten dat ik gin schuld in um vinde."
5 Daorop kwam Jezus naor buten, met de krone van deurne op en ne purperen mantel umme. En hee zei eur: "Kiek, den mens."
6 Ton de ovverpriesters en eure helpers, um zogen, schreeuwen ze: "An 't kruus met um, an't kruus met um!"
Pilatus zei eur: "Nem um toch en slao um an 't kruus, want ik heb gin schuld in um evonnen."
7 De Judeeërs antwoorden um: "Wi'j hebt ne wet en dee wet zeg dat hee dood mot, want hee hef zichzelf zönne van God emaaft."
8 Ton Pilatus dizze waorde heuren, worden hee nog banger.
9 Hee ging waer terugge, het Pretorium an in en zei teggen Jezus: "Waor kom i'j haer?"
Maor Jezus zei niks terugge.
10 Daorop zei Pilatus um: "Zeg i'j niks teggen mi'j? Wet i'j neet, dat ik de macht hebbe um ow vri'j te laoten, maor ok de macht um ow an 't kruus te laoten slaon?"
11 Jezus antwoorden um: "I'j hebt macht ovver mi'j, bloos umdat dee ow van boven egovven is. Daorumme: Dén, wel mi'j bi'j ow an-ebracht hef, hef maer verkaerd edaone."
12 Hierop zocht Pilatus ne uutweg um Jezus vri'j te laoten. Maor de Judeeërs schreeuwen: "As i'j dizzen man vri'jlaot, dan bun i'j ging vriend van den keizer.
Iedereene dén zichzelf koning mek, verzet zich teggen den keizer."
13 Ton Pilatus dat heuren, leet hee Jezus naor buten hen brengen en ging op den stoel van den rechter zitten, dén in 't Hebreuws Gabbata, stenen plaatse, eneumd wordt.
14 Het was rond de meddag van den dag, waarop 't Pesachfeest veurbereid wordt. En hee zei teggen de Judeeërs: "Kiek, owwen koning."
15 Ze schreeuwen: "Weg met um, weg. An 't kruus met um!"
Pilatus antwoorden: "Mot ik owwen Koning an 't kruus slaon laoten?"
De ovverpriesters antwoorden: "Wie hebt ginnen koning as den keizer."
16 Ton gaf hee um an eur ovver, um Jezus an het kruus te können laoten slaon.
En ze nommen um met.
17 Hee droog zelf zien kruus naor de plaatse, dee-t ze Galgenbelte neumt, in 't Hebreuws is dat Golgotha.
18 Daor slogen ze um an 't kruus en met um twee anderen, an beide kanten ene, met Jezus in 't midden.
19 Een opschrift, dat Pilatus had laoten schrieven, worden an 't kruus eslagen.
Daorop ston eschreven: Jezus uut Nazareth, den koning van de Judeeërs.

20 Dit opschrift worden deur völle van de Judeeërs elaezen, want de plaatse, waar-t Jezus an 't kruus eslagen was, lag dichte bi'j de stad en het ston der in 't Hebreuws, het Latijn en in 't Grieks op.

21 Ton zeiden de ovverpriesters van de Judeeërs teggen Pilatus: "Schrief toch neet 'den koning van de Judeeërs', maor dat hee ezegd hef: ik bun den koning van de Judeeërs."

22 Maor Pilatus antwoorden: "Wat ik eschrevven hebbe, heb ik eschrevven."

23 Ton de soldaoten Jezus an het kruus eslagen hadden, nommen ze ziene klaere en verdelen dee in vaeren, veur iederen soldaote een deel en het onderkleed.
Dit was een kleed zonder naod, an één stuk van baoven af ewaeven.

24 Ze zeiden teggen mekare: "Lao-w dat neet verscheuren, maor der umme lotten wee of dat kriegen zal."
Zo gebeuren, deur de soldaoten, het woord van de Schrift, dat zeg: 'Ze hebt miene klaere onder mekare verdeeld en um mien kleed hebt ze elot.'

25 Bi'j 't kruus stonnen de moder van Jezus en dee eure zuster, Clopas ziene vrouwe Maria en Maria uut Magdala.

26 Ton Jezus zien moder daar zag staon en bi'j eur den laerling, waar-t hee slim wies met was, zei hee teggen zien moder: "Moder, kiek owwen zönne."

27 Ton zei hee teggen den laerling: "Kiek, ow moder." Van dat uur af an nom den laerling eur bi'j zich in huus.

28 Ton wist Jezus: No is alles edaone. En hee zei, um het schriftwoord te laoten gebeuren: "Ik heb dorst."

29 No ston daar ne kruke met zoeren wien. Ze deupen daar ne spons in en stokken dén op ne hysopstengel en brachten dén naor zienen mond.

30 Ton hee van den zoeren wien epreufd had, zei hee: "'t Is edaone." Hee baog zich het heufd en gof den geest.

31 Het was den veurbereidingsdag en de Judeeërs wollen neet dat de lieken op den sabbat an 't kruus blevven hangen, want dizzen sabbat was ne belangrieken dag. Daorumme vrogen ze Pilatus eur de bene te braeken en de lieken weg te halen.

32 Ton kwammen de soldaoten en brokken den aersten de bene en ok van den anderen, dén met um an 't kruus eslagen was.

33 Ton ze bi'j Jezus kwammen en zogen, dat dén al dood was, brokken ze um de bene neet.

34 Maor ene van de soldaoten stok ne speer in ziene zied en metene kwam daar blood en water uut.

35 Hee, dén dit ezene hef, getuugt en hee steet der veur in, dat zien getugenis waar is. Hee wet dat hee de waarheid zeg, zodat ok i'j geleuven mögt.

36 Zo gebeuren het woord van de Schrift: 'De bene zölt ze um neet braeken.'

37 En een ander woord zeg: 'Ze zölt naor den enen kieken, dén ze deurstökken hebt.'

38 Nao dat dit gebeurd was, vroeg Jozef uut Arimathea, dén, umdat hee bange was veur de Judeeërs, in 't geheim ne laerling van Jezus was, an Pilatus of hee het lichaam van Jezus weghalen mog. Pilatus von dat good. Zo kwam hee um het lichaam van Jezus met te nemmen.

39 Ok Nicodemus, dén ne kaere 's nachts Jezus op ezocht had, kwam en bracht een mengsel van mirre en aloë met, zonne honderd litra.

40 Ze nammen het lichaam van Jezus en wikkelen het met de kruden in een linnen kleed, zoas de Judeeërs dat bi'j ne begrafenis doot.

41 Kort bi'j de plaatse waar Jezus an 't kruus eslagen was, lag ne hof en in dén hof was een ni'j graf, waar nog ginne in elaezen had.

42 Umdat het veur de Judeeërs veurbereidingsdag was en het graf kortbi'j was, leggen ze Jezus daar in.

20:1 Op den aersten dag van de waeke ging Maria uut Magdala heel vrog, ton het nog duuster was, naor het graf hen. En zee zoog, dat den steen van het graf weg ehaald was.

2 Ze leep hard weg en kwam bi'j Simon Petrus en den anderen laerling, waor Jezus slim wies met was. Zee zei teggen eur: "Ze hebt den Heer uut het graf weg enommen en wi'j wet neet waar-t ze um naer elegd hebt."

3 Daorumme gingen Petrus en den anderen laerling der hen en kwammen bi'j het graf.

4 Ze lepen der allebeide hard hen, maor den enen laerling leep vlotter as Petrus en kwam het aerste bi'j het graf.

5 Hee baog zich veurovver, zoog daor de deuke liggen, maor ging neet naor binnen.

6 Simon Petrus kwam nao um an. Hee ging het graf anin en zag de linnen deuke daor liggen.

7 Den dook, dén op het heufd van Jezus elaegen had, zag hee neet bi'j de andere deuke liggen, maor op ne andere plaatse apart op erold.

8 Ton kwam ok den anderen laerling, dén as aersten bi'j het graf ekommen was, binnen en hee zag en hee geleuven.

9 Ze hadden jo het schriftwaord nog neet begreppen, dat hee uut den dood opstaon zol.

10 Ton gingen de laerlingen waerumme.

11 Maria ston buten bi'j het graf te hulen. Al hulend baog ze zich veurovver naor het graf.

12 En ze zoog twee engelen zitten, in het wit ekleed. Ene an het heufdende en ene an het veutenende van waar-t het lichaam van Jezus elaegen had.

13 En dee zeiden teggen eur: "Vrouwe, waaromme huul i'j?" Ze zei: "Ze hebt mienen heer weg enommen en ik wet neet, waar-t ze um naer elegd hebt."

14 Ton ze dat ezegd had, draeien ze zich umme en zoog ze Jezus staon. Maor ze wist neet, dat het Jezus was.

15 Jezus zei eur: "Vrouwe, waaromme huul i'j? Wee zeuk i'j?" Ze dacht, dat het den tuinman was en zei teggen um: "Menaer, as i'j um weg edragen hebt, vertel mi'j waar i'j um hebt naer elegd. Dan kan ik um daor weghalen."

16 Jezus zei teggen eur: "Maria." Ton zee zich helemaol umme edraeid had, zei zee in het Hebreeuws teggen um: "Rabboeni", dat wil zeggen: Mienen meester.

17 Jezus zei eur: "Raak mi'j neet an, ik bun nog neet naor den Vader hen egaone. Gao naor miene breurs en zeg teggen eur: "Ik zal hengaon naor mien Vader, ok Vader van owleu, mienen God en owwen God."

18 Maria uut Magdala ging naor de laerlingen met de bosschop: "Ik heb den Heer ezene" en zee vertellen, wat hee teggen eur ezegd had.

19 Den aovend van den aersten dag van de waeke hadden de laerlingen uut schrik veur de Judeeërs de deuren op slot edaone. Ton kwam Jezus en ston midden tussen eur. Hee zei teggen eur: "Vrae veur owleu."

20 Ton hee dit ezegd had, leet hee eur ziene beide hande en ziene zied zeen. De laerlingen waren slim bli'j, dat zee um zogen.

21 Vanni'js zei Jezus eur: "Vrae veur owleu. Zoas den Vader mi'j estuurd hef, stuur ik ok owleu."

22 En daornao blaozen hee ovver eur en zei: "Ontvang den Heiligen Geest.

23 As ene van ow, de leu het verkaerde, dat ze edaone hebt, vergöf, is het vergovven. As ene van ow dat neet dut, dan blijft ze der met zitten."

24 Thomas, ene van de twaalf, hee dén Didymus eneumd worden, was der neet, ton Jezus bi'j eur kwam.

- 25 Ton de andere laerlingen um vertellen: "Wi'j hebt den Heer ezene", zei hee teggen eur: "As ik in ziene hande neet de wonde van de spiekers zee, en miene hand neet in ziene zied leggen kan, zal ik neet geleuven."
- 26 Nao acht dage waren ziene laerlingen waer bi'j mekare en Thomas was bi'j eur.
Jezus kwam en de deuren waren op slot. Hee ston midden tussen eur en zei: "Vrae veur owleu!"
- 27 Ton zei hee teggen Thomas: "Brenge owwen vinger hier en kiek naor miene hande en leg owwe hand in miene zied. Waes neet ongeleuvig, maor geleuvig."
- 28 Thomas antwoorden um en zei: "Mienen Heer en mienen God."
- 29 Jezus zei um: "Umdat i'j mi'j ezene hebt, geleuf i'j. Good af bunt dee, dee-t neet ezene hebt en toch geleuft."
- 30 Jezus hef, waar-t ziene laerlingen bi'j waren, nog völle andere tekens edaone, maor dee bunt neet in dit book op eschrevven.
- 31 Maor disse bunt op eschrevven in de hoppe, dat i'jleu geleuven mögt, dat Jezus den Christus is, God zienen zönne, en da-j deur te geleuven laeven zölt in zienen name.

- 21**:1 Hiernao leet Jezus zich waer an de laerlingen zeen, dizze kaere bi'j het maer van Tiberias. Dat ging zo:
- 2 Daor waren bi'j mekare Simon Petrus en Thomas, dén ok Didymus eneumd wordt, Nathanaël uut Kana in Galilea en Zebedeüs ziene zöns en nog twee anderen van ziene laerlingen.
- 3 Ton zei Simon Petrus teggen eur: "Ik gao hen vissen." "Wi'j gaot met ow met," zeiden de anderen teggen um. Ze gingen der hen en stappen de boot in. Maor ze vingen dén nacht niks.
- 4 Ton het al dag worden, ston Jezus an de waterkante, maor de laerlingen wisten neet dat Jezus het was.
- 5 Hee zei teggen eur: "Jongens, he-j nog wat te aeten?" "Nae", antwoorden ze.
- 6 "Smiet dan ow net uut an de rechterkante van de boot," zei hee eur, "dan zö-j wal wat vangen." Dat deden ze en konden het net neet binnenhalen, zovölle vis zat der in.
- 7 Ton zei den laerling, waor Jezus slim wies met was, teggen Petrus. "Het is den Heer!"
Met at Simon Petrus heuren, dat het den Heer was, sloog hee zien baovenkleed umme, want hee had weinig an en sprong het water in.
- 8 De andere laerlingen kwammen met de boot en slöppen het net met de vissen achter zich an. Ze waren neet zo wied maer van de kante, maor zonne tweehonderd el.
- 9 Ton zee an land kwammen, zogen ze een kollenvuurken met vis en brood der op.
- 10 "Haal mi'j wat van den vis, dén i'jleu net evangen hebt", zei Jezus eur.
- 11 Ton ging Simon Petrus der hen en trok het net an land. Het net zat vol met grote vissen, wal honderddreeënvieftig, maor toch scheuren het neet.
- 12 Jezus zei eur: "Kom hier en aet wat." Maor ginne van de laerlingen dörven um te vraogen: "Wee bun i'j?" Ze begreppen jo, dat het den Heer was.
- 13 Jezus nom het brood en gaf eur daorvan, en zo ok van den vis.
- 14 Dit was de darde kaere dat Jezus zich, nao zien opstaon uut den dood, an de laerlingen zeen leet.
- 15 Ton ze egaeten hadden, zei Jezus teggen Simon Petrus: "Simon, zönne van Johannes, bun i'j slim wies met mi'j, maer as de anderen hier?"
Hee antwoorden: "Jao heer, i'j wet, dat ik van ow holle."
Hee zei: "Zorg veur miene schäöpe."

- 16 Veur de tweede kaere zei Hee teggen um: "Simon, zönne van Johannes, bun i'j slim wies met mi'j?" Hee antwoorden: "Jao heer, i'j wet, dat ik van ow holle." Hee zei: "Waes ne herder veur miene schäöpe."
- 17 Veur de darde kaere zei hee teggen um: "Simon, zönne van Johannes, hol i'j van mi'j?" Petrus worden verdretig, umraeden dat Hee um dreemaol evraogd had, of hee van um heel. Hee zei: "Heer, i'j wet jo alles, i'j wet, dat ik van ow holle." Jezus zei um: "Zorg veur miene schäöpe.
- 18 Wisse waor, ik zegge ow: ton i'j jonk wazzen, kon i'j ow zelf de klaere antrekken en gaon waor-j wollen. A-j old bunt, zöl i'j owwe hande uutstrekken en een ander zal ow de klaere andoon en ow brengen waor i'j neet waen wilt."
- 19 Dit zei hee, um an te gevven op welke manaere Petrus God met zienen dood aeren zol.
Ton hee dat ezegd had, zei hee teggen um: "Volg mi'j."
- 20 Petrus draeien zich umme en zoog den laerling, waor Jezus slim wies met was en dén ok bi'j de maoltied was en zich naor um to ebaogen had met de vraoge: "Wel is het, den ow anbrengen zal?"
- 21 Ton hee um zag, zei Petrus teggen Jezus: "Heer, wat geet der met um gebeuren?"
- 22 Jezus zei teggen um: "As ik wil, dat hee blif tot ik komme, wat geet ow dat an? I'j mot mi'j volgen."
- 23 Zo kwam onder eur de praot in de welt, dat dén laerling neet doodgaon zol. Maor Jezus had neet ezegd, dat dén neet doodgaon zol, maor "as ik wil, dat hee blif tot ik komme, wat geet ow dat an."
- 24 Dit is den laerling, dén van dit alles getuugt en dén dit alles op eschrevven hef en wi'j wet, dat zien getugenis waor is.
- 25 Der bunt nog völle andere dinge, dee Jezus edaone hef. As dee stuk veur stuk op eschrevven worden zollen, dan denk ik, dat de welt te klein is um alle beuke ne plaatse te gevven.